

Η ΕΒΡΑΪΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΣ ΤΗΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

(Συνέχεια ἴδε σελ. 369)

Ἄλλ' ἐνῶ ἔζων ἐν Κερκύρα ἠσύχως καὶ ἀσφαλῶς οἱ Ἑβραῖοι καὶ διετέλουν ἐν καταστάσει πολλῶ βελτίονι τῶν ἄλλων Ἑβραίων τῆς λοιπῆς Εὐρώπης, δὲν ἠδυνήθησαν ὅμως καὶ ἐνταῦθα νὰ ἀποφύγῃσι τοὺς διωγμοὺς τῆς τότε θρησκευτικῆς μισαλλοδοξίας, ἧτις ἐξεγειρομένη κατὰ καιροὺς προσεκάλει ἄδικα καὶ ὕβριστικά κατ' αὐτῶν διατάγματα, ἅτινα νῦν ἀναγινώσκοντες ἀποροῦμεν ἐὰν ἀρμόζῃ μᾶλλον νὰ θρηνώμεν τὴν πονηρίαν τῶν χρόνων ἐκεῖνων, ἢ νὰ αἰσχυνώμεθα διὰ τὰς παρεκτροπὰς τῶν πατέρων ἡμῶν.

Ἐν ἔτει 1406 οἱ Κερκυραῖοι ἐπεμφαν τὸν Περρόττον Ἀλταβίλλαν καὶ Τζῆλον Δὲ Πάξε (de paxe) καὶ ἄλλους τινὰς εὐπατρίδας πρέσβεις εἰς Βενετίαν ἵνα αἰτήσῃσι παρὰ τοῦ Δουκὸς διαφόρους ὑπὲρ τῆς πόλεως παραχωρήσεις, αἵτινες εἰσὲτι ἀναγινώσκονται ἐν τῇ μεγάλῃ βίβλῳ τῶν προνομίων τῆς Κερκύρας, τῇ σωζομένῃ ἐν τῷ ἀρχιεπιφυλακείῳ. Μεταξὺ τῶν τότε ἀπειθυνομένων αἰτήσεων συναριθμεῖται καὶ ἰδιαιτέρα τις, τοσοῦτον σκληρὰ ὅσον καὶ παράδοξος de Judeis lapidanis. Ἡ συνετὴ τῆς Βενετίας κυβέρνησις δὲν συνήνεσεν, ὡς ἦτο ἐπόμενον, εἰς τὴν ἀπάνθρωπον τυχτὴν ἀπαίτησιν, ἀλλὰ, μὴ θέλουσα νὰ δυσχερῆσθῃ τοὺς προσφιλεῖς αὐτῇ ὑπηκόους, ἐκέλευσε πρὸς τὴν ἀπαιτούμενην ὑπὸ τῶν εὐγενῶν πρέσβων ἀγενῆ τῶν Ἑβραίων λιθοβολίαν κελεύσασα νὰ φέρωσιν οὗτοι τοῦ λοιποῦ ἐν Ὁ κίτρινον ἐν τῷ στήθει, ἔχον τὸ μέγεθος μεγάλου ἄρτου, ἵνα διακρίνωνται τῶν Χριστιανῶν, εἰ δὲ μὴ, νὰ τελῶσι κατ' ἔτος τριακῆσια χρυσᾶ δουκάτῃ τῇ Αὐθεντίᾳ τῆς Βενετίας (20). Κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ χρόνον καὶ τῇ ἐπιμῶν αἰτήσῃ τῶν αὐτῶν φιλοχριστῶν πρέσβων αὐστηρῶς ἀπηγορεύθη τοῖς Ἑβραίοις ἡ κατοχὴ καὶ δι' ἀγορᾶς πρόσκτησις ἀκινήτων, οἰκιῶν καὶ ἀγρῶν, ἔχον-

των προστεθειμένους χωρικοὺς (villanos), ἐν τῇ πόλει Κερκύρας καὶ ἐκτὸς τῆς πόλεως, ἧτοι ἐν τῇ νήσῳ, πλὴν τῶν τέως ὑπ' αὐτῶν ἐν τῇ Ἰουδαϊκῇ κατεχομένῳ, διετῆς δὲ προθεσμίας παρεχωρήθη αὐτοῖς, ἵνα ἐν τῷ διαστήματι τούτῳ ἐκποιήσωσιν οὓς εἶχον ἀγροὺς μετὰ τῶν χωρικῶν, ἔτι δὲ τὰ ἐν τῇ νήσῳ κτήματα καὶ τὰς ἀμπέλους ἐπὶ ποινῇ δημεύσεως, ἐὰν τις παρέβαινε τὴν εἰρημένῃν διάταξιν. Εἰς μάτην οἱ Ἑβραῖοι, πέμψαντες καὶ αὐτοὶ ταῦτοχρόνως ἰδίους συνδίκους εἰς Βενετίαν, προσεπάθησαν νὰ μεταβάλωσι τὴν σκληρὰν ταύτην ἀπόφασιν. Ἡ Αὐθεντία τῆς Βενετίας οὐ μόνον ἐνέμεινε τοῖς πρῶν δεδογμένοις, ἀλλ' ὀψιαίτερον ἠνάγκασε καὶ πάσας τὰς Ἑβραῖδας νὰ φέρωσι καὶ αὐταὶ περὶ τὴν κεφαλὴν κίτρινον κάλυμμα, ἐπὶ ποινῇ τριακοσίων ὡσαύτως δουκάτων εἰ μὴ ἐξετέλουν τὴν ἐπιταγὴν. Οἱ τότε πεμφθέντες εἰς Βενετίαν πρέσβεις τῶν Ἑβραίων, ὀνόματι Aurachius de Chaffaro, Δαβὶδ Σαμουήλ καὶ Σαλομὼν Dolceto, sindici et procuratores universitatis Hebreorum civitatis Corphiensis, ἀποτυχόντες, ὡς εἶδομεν, ἐν τοῖς σπουδαιοτέροις, εἰσηκούσθησαν μόνον εἰς τὰ ἐξῆς ἐπουσιώδη, ἄλλως δίκαια, αἰτήματα αὐτῶν. Ἐν ᾧ δηλαδὴ οἱ Ἑβραῖοι, καθ' ἃς εἶχον συμβάσεις πρὸς τὴν πόλιν Κερκύρας, ὄφειλον νὰ τελῶσι τὸ ὄγδοον πάσης ὑπὸ τῆς πόλεως γενομένης δαπάνης, οἱ κατὰ τὰ δύο τελευταῖα ἔτη δημόσιοι τιμηταὶ ἐπέβαλον τοῖς Ἑβραίοις πλέον ἢ τὸ ὄγδοον, τοῦτο δὲ διότι εἰς τοὺς Χριστιανοὺς τιμητὰς δὲν προσετέθη καὶ εἰς Ἑβραίους, ὡς ἦν ἔθος κατὰ τὰς συμβάσεις. Παραπονουμένων λοιπὸν ἐπὶ τούτοις τῶν Ἑβραίων, ὁ δόγος τῆς Βενετίας Μιχαὴλ ὁ Στένος δι' ἐγγράφου γενομένου τῇ 26 Ἰουλίου 1406, δηλαδὴ ἀκριβῶς καθ' ἣν ἡμέραν ἀπῆντησεν ἴδιᾳ καὶ εἰς τὰ αἰτήματα τῶν Χριστιανῶν πρέσβων, ἐκέλευσε τὸν Προνοσητὴν Κερκύρας Νικόλαον τὸν Φόσκακον, ἵνα τερῶνται τοῦ λοιποῦ ἀπαραβάτως αἱ περὶ τιμητῶν συμβάσεις καὶ συμφωνίαι τῆς πόλεως πρὸς τοὺς Ἑβραίους· ἔτι δὲ νὰ ἐπιτρέπηται τοῖς Ἑβραίοις νὰ ἀγοράζωσιν ἄρτον, λάχανα, ὀπωρικά καὶ ἄλλα τρόφιμα ἐν τῇ ἀγορᾷ τῆς Κερκύρας, ὡς τοῖς Χριστιανοῖς, καὶ ὡς ἔθος εἶχον οἱ Ἑβραῖοι ἀρχαίῳθεν. Ἐκέλευσε δὲ πρὸς τούτοις νὰ ἐπιτρέπηται τοῖς

(20) Bolla d'ora della magnifica città di Corfù. σ. 4. Sathas, Mon. Hist. B'. σελ. 150 - 151. Nolumus quod dicti Judei lapidentur pro bono illius terrae nostre, nam si dicti Judei lapidentur, hoc cederet ad maximum damnum domorum, que devastarentur. Sed loco lapidationis volumus quod dicti Judei de cetero debeant portare unum O zalum in pectore ad mensuram unius panis, a quatuor denariis. ut cognoscantur a christianis, aut si nolent portare dictum O, solvant ducatos trecentos singulo anno nostro comuni pro non portando ipsum O.

Ἐβραίοις ν' ἀντλώσιν ὕδωρ ἐκ τοῦ φρέατος, ὅπερ ὠρύχθη ἐπὶ τοῦ πρώην Βαίλου Ἰωάννου Καπέλλου καὶ οὐ πρὸς κατασκευὴν συνετέλεσαν καὶ αὐτοὶ ἰδίους ἀναλώμασι, τέλος δ' ἐκήρυξεν αὐστηρὰν τιμωρίαν, ἐάν τις ἐτόλμα νὰ καταβιάσῃ, νὰ λοιδορήσῃ ἢ ὅπως δῆποτε νὰ βλάβῃ τοὺς Ἐβραίους, οἵτινες ὑπὸ πολλῶν Χριστιανῶν ἠπειλοῦντο διὰ θανάτου ἢ διαρπαγῆς τῆς οὐσίας (21). Ὅτι τὸ τοιοῦτον Δουκικὸν διάταγμα ἐξετελέσθη, ἀμνημονοῦμεν νὰ βεβαιώσωμεν, διότι τῶν παραπάνω τῶν Ἐβραίων οὐδεμία ὕστερον γίνεται διακοπή, ἀλλ' αἰετοῦ ταῦτα ἐπαναλαμβάνονται ἐν μεταγενεστέροις ἐγγράφοις. Καθ' ὅσον δὲ ἀφορᾷ εἰς τὴν διάταξιν τὴν διαλαμβάνουσαν τὴν πώλησιν τῆς ἡδὴ κτημένης ἀκινήτου περιουσίας, βλέπομεν ὅτι μετὰ δύο σχεδὸν ἔτη, σκεψαμένη ἡ Βενετικὴ Σύγκλητος ὅτι τὰ κτήματα τῶν ἐν Κερκύρᾳ Ἐβραίων δὲν ἦσαν μεγίστης ἀξίας, ὡς ψευδῶς ὑπεβλήθη τῇ Συγκλήτῳ, καὶ ὅτι οἱ Ἐβραῖοι τῆς Κερκύρας ἦσαν καὶ εἶναι πιστοὶ θεράποντες τῆς Βενετικῆς Αὐθεντίας, συνήνεσε διὰ ψηφίσματος τῆς 19 Ἰουνίου 1408 εἰς τὴν αἴτησιν τοῦ μαγιστροῦ Ἀγγέλου, Ἐβραίου ἱατροῦ (magister Angelus physicus Judeus), ὅστις ἐν ὀνόματι τῶν ἐν Κερκύρᾳ Ἐβραίων ταπεινῶς ἰκέτευεν ἵνα ἀνακληθῇ τὸ ἐν ἔτει 1406 διάταγμα περὶ τῆς συγχωρητέας οὐσίας τοῖς Ἐβραίοις. Καὶ τῶντι χάριν τοῦ Ἐβραίου ἱατροῦ ἐπετράπη τοῖς ἐν Κερκύρᾳ ὁμοθρήσκους αὐτοῦ ἢ πρόσκτησις κτημάτων, ἀμπέλων καὶ ἀγρῶν ἐν τῇ νήσῳ μέχρις ἀξίας τετρακισχιλίων δουκάτων χρυσῶν, ἀπηγορεύθη ὅμως αὐτοῖς πάντοτε νὰ ἔχωσι χωρικούς ὑποτελεῖς (22).

Ἡ μισαλλοδοξία, πρὸς τὸ παμφάγον πῦρ ὁμοιάζουσα, τότε μόνον καταπαύει τὴν φθοροποιὴν αὐτῆς ἐνέργειαν, ὅτε περίξ αὐτῆς οὐδὲν ἄλλο πρὸς καταστροφὴν ἀπαντᾷ, ὅθεν οὐδὲν τὸ παράδοξον ἐάν οἱ ταλαιπώροι Ἐβραῖοι, καὶ τοὶ κωλυόμενοι, ὡς εἶδομεν, τοῦ ἀγοράζειν καὶ αὐτὰ τὰ τρόφιμα ἐν τῇ δημοσίᾳ ἀγορᾷ, τοῦ ἀντλεῖν τὸ ὕδωρ ἐκ τῶν δημοσίων φρεάτων, καὶ τοὶ ἀδίκως ἀργυρολογοῦμενοι καὶ ἀπειλούμενοι καὶ ὑβριζόμενοι (23), δὲν ἠδύναντο ἐν ὅσῳ ὑπῆρχον ἐπὶ τοῦ προσώπου τῆς γῆς, νὰ κορέσωσι τὸ ἄγριον μῖσος, ὅπερ κατ' αὐτῶν ἔτρεφον πολλοὶ τῶν ἀξιούντων ὅτι εἶναι ὁπαδοὶ τῆς θρησκείας τοῦ πράου καὶ ταπεινοῦ τὴν καρδίαν Νάζωραίου.

Ὅτε περὶ τὰς ἀρχὰς τῆς ΙΕ' ἐκτονταετηρίδος ἡ πόλις τῆς Κερκύρας ἔκειτο εἰσέτι ἐν τῷ παλαιῷ φρουρίῳ, ἡ δὲ νῦν πόλις ἐθεωρεῖτο ὡς προάστειον (suburbium) καὶ διὰ τοῦτο ἐκαλεῖτο

Ἐξωπόλιον Κορυφῶν, οἱ Ἐβραῖοι κατόκουν πάντες κεχωρισμένοι ἀπὸ τῶν Χριστιανῶν, ἅμα μὲν τῇ ἐνάρξει τοῦ ΙΕ' αἰῶνος ἐν μιᾷ Ἰουδαϊκῇ, τοῦ αἰῶνος δὲ προβαίνοντος, ἐν δυσὶν Ἰουδαϊκαῖς intra civitatem et burgum civitatis (24), ἡ δὲ εβραϊκὴ συνοικία περιωρίζετο εἰς τὸ Ἰουδαϊκὸν ὄρος, τὸ χυδαῖστὶ λεγόμενον Βρηροβούνι, ὅπερ ἀρχόμενον ἀπὸ τῶν ἐπιθαλασσίων τειχῶν, περιελάμβανε τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς πόλεως, ὅπου νῦν κεῖνται οἱ ναοὶ τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς Ἀντιβουნიωτίσσης, τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς Κρεμαστῆς, τοῦ Ταξιάρχου, τοῦ Παντοκράτορος καὶ τοῦ Ἁγίου Νικολάου (25).

Τῇ 10 Μαρτίου 1414 ἀπεφασίσθη ὑπὸ τῆς Βενετικῆς Αὐθεντίας, ὅτι δεόν ἦτο νὰ ὀχυρωθῇ διὰ τειχῶν τὸ ἐξωπόλιον τῶν Κορυφῶν, ἧτοι ἡ νῦν πόλις, ἐντὸς δὲ τούτων νὰ περιληφθῇ τὸ Ἰουδαϊκὸν ὄρος, οὐ ἐπὶ τῆς ἄκρας ἐμελλε νὰ κτισθῇ ὑψηλὸν τεῖχος (26), ἀλλὰ μὴ ἐκτελεσθεῖσθαι μετὰ παρέλευσιν δύο καὶ ἐπέκεινα ἐτῶν τῆς ἀποφάσεως ταύτης, ἀπεφασίσθη καὶ πάλιν τῇ 20 Ὀκτωβρίου 1416 νὰ ἐπιταχθῇ ὁ Βαίλος καὶ διοικητῆς Κερκύρας νὰ ἐκτελέσῃ αὐτὴν ἀμελητῇ (27). Ἄλλ' εἴτε ἐνεκεν τῆς εἰρημένης ἀνάγκης τῆς ἀνορθώσεως τῶν τειχῶν τοῦ ἐξωπολίου, εἴτε διὰ τὸ φῦλον ἔθος τοῦ ταλαιπωρεῖν τοὺς Ἐβραίους, φαίνεται ὅτι μικροῦ χρόνου διαγενομένου, ἐνωχλήθησαν οὗτοι ὡς πρὸς τὴν κατοχὴν τῶν ἰδίων οἰκῶν ἐν ταῖς δυσὶν Ἰουδαϊκαῖς, διὸ κατὰ τὸ 1425 ἡ κοινότης τῶν Ἐβραίων τῆς Κερκύρας ὑπέβαλε τῇ Βενετικῇ Αὐθεντίᾳ ὅτι ἐν τῷ Χρυσοβούλλῳ τῷ παραχωρηθέντι ὑπὸ τῶν Βενετῶν τοῖς Κερκυραίοις κατὰ τὴν παράδοσιν τῆς νήσου ὑπῆρχεν ἄρθρον, δι' οὗ πάντες οἱ πολῖται καὶ κάτοικοι τῆς πόλεως Κερκύρας ἠδύναντο ἀκωλύτως ν' ἀπολαύωσι τῶν ἰδίων οἰκιῶν καὶ κτημάτων· ἐπειδὴ δὲ καὶ οἱ Ἐβραῖοι τῆς Κερκύρας ἰσχυρίζονται ὅτι εἶναι καὶ αὐτοὶ πολῖται καὶ κάτοικοι τῆς νήσου (dicunt et affirmant se esse cives et habitatores Korphoy)· τούτου ἐνεκα ταπεινῶς ἰκετεύουσιν, ἵνα μὴ τῇ πονηρᾷ εἰσηγήσει ἀνθρώπων κακοβούλων ἀπογυμνωθῶσι τῶν ἰδίων οἰκιῶν, αἵτινες ἐπεκυρώθησαν αὐτοῖς καὶ τῇ 26 Σεπτεμβρίου 1423. Εἰς τὰ αἰτήματα δὲ ταῦτα τῶν

(24) Sathas, *ἀπ. Γ'*, σ. 287.

(25) Ἀληθῆς ἐκθεσις περὶ τοῦ ἐν Κερκύρᾳ θαυματουργοῦ λειψάνου τοῦ Ἁγ. Σπυριδωνος παρὰ Νικολάου τοῦ Βουλγαρέως, σ. 21.

(26) incipiendo prius a turri portus, ubi stat consiliarius, eundo seu tirando per marinam versus montem Judeorum.... accipiendo que ipsum montem Judeorum intus, et facere et extendere ipsum murum usque sanctum Nicolaum poverelo, et de inde usque pontem hospitalis, et postea inde usque ad ecclesiam sanctorum Apostolorum, et de inde usque ad turrim alterius consiliiarii a parte sirochi, faciendo sive construi faciendo unam bonam turrim in summitate montis Indeorum. Sathas, *ἀπ. Γ'*, σ. 41.

(27) Sathas, *ἀπ. Γ'*, σ. 142.

Ἐβραίων ἔδωκεν εὐμενῆ ἀκρόασιν ἡ τῶν Βενετῶν Αὐθεντία, κελεύσασα τῇ 3 Μαΐου 1425 τὸν Βαίλον Κερκύρας νὰ τηρῶνται ἀπαράβαστα τῶν Ἐβραίων τὰ προνόμια καὶ νὰ μὴ ἀκυρώνται ταῦτα ὡς πρὸς τοὺς οἴκους καὶ τὰ κτήματα τὰ ἐν ταῖς δυσὶν Ἰουδαϊκαῖς (28). Καίτοι δ' ἔχοντες οἱ Ἐβραῖοι τοιαῦτα προνόμια, προϊόντος ὅμως τοῦ χρόνου ἠναγκάσθησαν ὑπὸ τῶν Βενετῶν νὰ κατεδαφίσωσι τὰς ἐαυτῶν οἰκίας, διότι ἐμελλον νὰ ἐγερωθῶσιν αὐτοὶ ἐπιτειγίσματα πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς πόλεως. Τούτου ἐνεκεν οἱ Ἐβραῖοι ἐξῆλθον ἐκ τοῦ ὀρισμένου χώρου καὶ διεσπάρησαν πολλαχόσε, κατοικήσαντες μεταξὺ τῶν Χριστιανῶν, καὶ δὴ καὶ παρὰ τοῖς ἱεροῖς ναοῖς. Ἡ ἀνάμιξις αὕτη τῶν Ἐβραίων μετὰ τῶν λοιπῶν κατοίκων τῆς νήσου μεγάλως ἐσκανδάλισε τὰς ψυχὰς τῶν φιλευσεθῶν Χριστιανῶν, οἵτινες ἀφῆρτον ἠγούμενοι τὸ πρᾶγμα ἐπεμψαν ἐν ἔτει 1524 εἰς Βενετίαν τὸν Βαπτιστὴν Πετρετῆ καὶ τὸν Ἰωάννην Ἀβράμην, εὐπατριδὰς τῆς νήσου, ἵνα σὺν πολλοῖς καὶ ἄλλοις αἰτήσωσι παρὰ τοῦ Δουκῆ τὴν περιορισμὸν τῶν Ἐβραίων εἰς κεχωρισμένον καὶ ἰδιαιτέρον χωρὸν ὡς τὸ πάλαι. Ἡ Αὐθεντία, προθύμως συναινέσασα εἰς τὴν αἴτησιν τῶν Κερκυραίων πρέσβειων, ἐκέλευσεν ἀμέσως τὸν ἐν Κερκύρᾳ Βενετὸν Προνοητῆ νὰ περιορίσῃ τοὺς Ἐβραίους εἰς τόπον ὑπ' αὐτῆς ὑποδειχθέντα, ὅπου ἠδύναντο τοῦ λοιποῦ νὰ ζῶσι καλῶς τε καὶ ἀσφαλῶς (29). Ἄλλ' αὕτη ἡ δουκικὴ διάταξις ἐμεινεν ἄνευ οὐδενὸς ἀποτελέσματος ἐπὶ μεγάλη λύπη τῶν Κερκυραίων· ὅθεν ἐν ἔτει 1532 ἐπέμψθησαν ἄλλοι δύο τῶν προκρίτων τῆς νήσου εἰς Βενετίαν, ὁ Οὐαρτέριος Μορέλλος καὶ ὁ Γεώργιος Λάντσας, ἵνα ἀπαιτήσωσιν οὐ μόνον τὴν ἐκτέλεσιν τῆς εἰρημένης διατάξεως, ἀλλὰ καὶ νὰ ἀπαγορεύηται τοῦ λοιποῦ τοῖς Ἐβραίοις νὰ λαμβάνωσιν ἐπὶ μισθῷ οἰκονομήματα ἀκινήτων κτημάτων (30). Ἡ βενετικὴ πολιτεία, πάντοτε χαριζομένη ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν Κερκυραίων, παραχώρησεν ἀσμένως τὰ αἰτηθέντα, ἀλλ' αἱ περὶ τούτου γενομένης τότε δουκικαὶ διατάξεις ἐμειναν καὶ πάλιν ὡσαύτως ἀναποτελέστοι· διὸ ἐν ἔτει 1546 ὁ Ἰάκωβος Πετρετῆς καὶ Ἀνδρέας Καρτάνος, πρέσβεις τῆς πιστοτάτης πόλεως τῶν Κορυφῶν, παραπονοῦνται ἐνώπιον τοῦ Δουκῆ τῆς Βενετίας ὅτι, ἐν ᾧ μερὶς τῶν Ἐβραίων εἶχεν ἔλθῃ πρὸς κατοικίαν εἰς τόπον ἀσφαλῆ καὶ ἐπιτήδειον, δηλαδὴ εἰς Σπηλαίαν, ἠρισθέντα αὐτοῖς ὑπὸ τῶν συνδίκων τῆς πόλεως, οἱ λοιποὶ τῶν

Ἐβραίων ἀπεποιοῦντο νὰ μεταβῶσιν αὐτοῖς πρὸς διαμονὴν· ἐπέτυχον δὲ νὰ διαταχθῇ καὶ πάλιν ὁ Προνοητῆς Κερκύρας, ὅπως χορηγήσῃ τοῖς Ἐβραίοις χωρὸν πρὸς σταθερὰν διαμονὴν, ὅπου θὰ ἠδύναντο νὰ κατοικῶσιν ἀσφαλῶς, ἀλλ' ὡς οἶόν τε κεχωρισμένοι ἀπὸ τῶν Χριστιανῶν (31). Οὐχ ἦπτον ὅμως οἱ Ἐβραῖοι ἔμενον ἐπὶ ἐν ταῖς συνθήσιν αὐτῶν κατοικίαις καὶ ἐν ἔτει 1562, καθ' ἕν χρόνον μετὰ μακρὰν ἀντιλογίαν τῶν Ἐβραίων συνδίκων, γενομένην ἐνώπιον τοῦ Βενετοῦ Προνοητοῦ, ἀπεφασίσθη ὅτι οἱ Ἐβραῖοι ὄφειλον νὰ κατοικῶσιν ἐν τῷ χωρῷ τῷ αὐτοῖς ὀρισμένῳ ὑπὸ τῶν Χριστιανῶν συνδίκων, τούτεστιν ἀπὸ τοῦ ναοῦ τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς Ὁδηγητρίδας καὶ ἐπέκεινα, περιβάλλοντες ἐαυτοὺς δι' ὑψηλῶν τειχῶν (32). Ἄλλὰ καὶ ἡ ἀπόφασις αὕτη εἰς οὐδὲν ἀπέβη, ὡς αἱ προγενέστεραι. Τῖνι τρόπῳ κατώρθωσάν τινες τῶν Ἐβραίων νὰ μὴ ἐκτελέσωσι τὴν τότε ὑπὸ τοῦ Προνοητοῦ ἀπόφασιν, ἀλλὰ νὰ κατοικῶσιν ἐν ἐπιδεδεικμένῳ, οἱ μὲν τῷ φρουρίῳ (33), οἱ δὲ ἐν τῇ πόλει ὅπου καὶ ἂν ἐβούλοντο, ἀγνοοῦμεν· γινώσκωμεν ὅμως ὅτι οἱ Χριστιανοὶ, βαρῶς φέροντες τὴν παρακοὴν τῶν Ἐβραίων, ἐπεμψαν ἐκ νέου πρέσβεις εἰς Βενετίαν ἐν ἔτει 1592 τοὺς εὐπατριδὰς Φίλιππον Καρτάνον καὶ Ἀνδρέαν Φιομάχον, ἵνα ἀπαιτήσωσι τὴν ἐκτέλεσιν τῶν γενομένων κατὰ τῶν Ἐβραίων παραχωρήσεων (34), ἀλλὰ μόλις τῷ 1622 ἐξεδόθη αὐστηρὸν διάταγμα, ἀποτελεσματικόν, ὡς φαίνεται, δι' οὗ οἱ Ἐβραῖοι προσετάττοντο νὰ κατοικῶσι τοῦ λοιποῦ ἠνωμένοι, ἐν ᾗ διαμένουσι νῦν συνοικία καὶ νὰ μὴ ἐξέρχωνται ἐξ αὐτῆς, ἵνα μεταβῶσιν εἰς τοὺς ἀγρούς, ἄνευ προηγουμένης ἐγγράφου ἀδείας τοῦ Βαίλου καὶ τοῦ Προνοητοῦ (35). Κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ χρόνον ἀπηγορεύθη πρὸς αὐτοὺς πᾶσα ἐξωτερικὴ λατρεία καὶ ἡ μίσθωσις

(31) Sathas, *ἀπ. Ε'*, σ. 285.

(32) Stampa *κτλ.*, σ. 14.

(33) Ὅτι καὶ μετὰ τὸ 1132 κατοίκουν Ἐβραῖοι τινες οὐ μόνον πολλαχόσε τῆς νῦν πόλεως, ἀλλὰ καὶ ἐντὸς αὐτοῦ τοῦ φρουρίου, πολλαχόσε ἠδυνάμεθα νὰ ἀποδείξωμεν (Lunzi, *Cond. di Pol. κτλ.*, σ. 159), ἀλλ' ἀρκεῖ πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἡμετέρας βεβαιώσεως συμβολαιογραφικὴ πράξις, ἣν νομιζομεν εὐλογον νὰ μνημονεύσωμεν οὐ μόνον εἰς ἀσφαλεστάτην πίστιν τῶν ὅσ' ἤμαθ' εἰρημένον, ἀλλὰ καὶ εἰς σπάνιον μαρτύριον ἀμοιβαίας ἀξιοθυμίας ἀνεξέθρησκας. Μάστρος Σαμαρίας, υἱὸς τοῦ Ἰσδρά, Ἐβραῖος, κάτοικος τοῦ φρουρίου Κερκύρας, διατιθέμενος τὰ ἐαυτοῦ ἐν ὄρα θανάτου, ὑπαγορεύει τὴν ἐαυτοῦ διαθήκην τῇ 10 Φεβρουαρίου 1538 πρὸς τὸν ὀρθόδοξον ἱερέα Μιχαὴλ Γλαβᾶν, ἡμέτερον συμβολαιογράφον, ἐνώπιον ἑτέρου ἱερέως ὀρθόδοξου Ζαχαρίου Γαροδικίου, δύο βεββίων Μενάρη Μπουράκα καὶ Σολομώντος Πορτογάλου, καὶ ἄλλου Ἐβραίου ὀνόματι Μορδοχᾶ Ἀβραά. Οὗτοι δὲ πάντες ὑπέγραψαν ὡς μαρτυρῶντες ἕκαστος ἐν τῇ ἰδίᾳ ἰκίσσῃ, ὁ μὲν ἱερεὺς δια γραμμάτων ἔ ο μ α τ κ ω ν, οἱ δὲ ἄλλοι δὲ ἔ ο ρ α τ κ ω ν (Δημοσίον Ἀρχιεπισκοπικῶν Κερκύρας, Συμβολαιογραφικὰ Ἠράξια καὶ ἱεροῖς Μ. Γλαβᾶ, σελ. 62).

(34) Marmora, *Istor. di Corfù.*, σ. 370.

(35) Ψήφισμα τῆς 9 Φεβρουαρίου 1622 (Lunzi, *Cond. κτλ.*, σ. 161).

(28) Sathas, *ἀπ. Γ'*, σελ. 286.

(29) che i sù provisto de habitatione ad essi Hebrei in uno loco dicto Catto fero, che è dalla banda del Turrión del Armiraglio, ove starano bene uniti et securi. Bolla d'oro, σ. 40. Ὁ Σάβως ἔχει ἠρθώτερον, νομιζομεν, Catto Cafero ἀντὶ τοῦ Catto fero (Ε', σελ. 262).

(30) Marmora, *Istor. di Corfù.*, σ. 286.

(21) Sathas, *Mon. Hell. B'*, σ. 153 - 154.

(22) *ἀπ.*, σ. 206.

(23) Stampa dei Priori degli Intervenienti di Corfù contro li capi dell' Università degli Ebrei di Corfù, p. 30-32.

παντός ἀκινήτου κτήματος, ἐξαιρουμένης τῆς οἰκίας ἐν ἣ ἔμελλον νὰ κατοικῶσι. Καί οὕτω μετὰ ἐκκτονταετῆ σχεδὸν ἀγῶνα, ἀπὸ τῆς ἐν ἔτει 1524 ἀποστολῆς τῶν δύο πρέσβειων Πετρετῆ καὶ Ἀβράμη, ἐληξεν ἐπὶ τέλος τὸ περίφημον ζήτημα, ὅπερ ζωηρῶς ἀνεφύη ἐν Κερκύρα, περὶ περιορισμοῦ τῶν Ἑβραίων εἰς τινὰ χωρὸν ὅλως κεχωρισμένον ἀπὸ τῶν Χριστιανῶν.

Ἐπειτα τὸ τέλος

I. A. ΡΩΜΑΝΟΣ

Ἡ ΔΥΝΑΜΙΣ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

Διήγημα

(Συνέχεια καὶ τέλος ἴδε σελ. 374)

B'.

Ἡ συμφορὰ δὲν ἐπέρχεται μόνη, καὶ ἐκεῖνον, καθ' οὗ ἄπαξ ἡ μοῖρα εὐστόχως ἐσκόπευσε, δὲν παύεται ἐκ νέου καταδιώκουσα. Ἀλλὰ τὸ δεύτερον τῆς ἀδυσωπῆτος μοῖρας κτύπημα σχεδὸν οὐδὲν ἐπέδρασεν ἐπ' ἐμοῦ, διότι εἶχον ἤδη αἰσθανθῆ τὸ ὀδυνηρότατον τῶν αἰσθημάτων. Μετὰ μίαν ἐβδομάδα καὶ ὁ μικρὸς μου υἱὸς ἐκεῖτο εἰς τὸ πλευρὸν τῆς μητρός του ὑπὸ τὴν βαρεῖαν καὶ μακρὴν γῆν. Ἀδιάφορος καὶ περὶ πᾶσαν αἰσθησὶν ἀτημέλωτος διησχόμην τὰς ἡμέρας. Πᾶσα ἡ πελατεία μου ἦτο νῦν εἰς χεῖρας τοῦ βοηθοῦ μου· διότι ἐγὼ οὔτε εἰργαζόμενον, οὔτ' ἐσκεπτόμενον, οὔτε προσηχόμενον, οὔτ' ἐγόγγυζον, ἀλλὰ μόνον ἠσθάνομην καταπνιγομένην τὴν καρδίαν μου, βαρῦτατα πιεζομένην τὴν κεφαλὴν μου, ἧτις παρέλυε πᾶσαν δύναμιν τοῦ ἐγκεφάλου.

Ἡ δύστηνος γραεὶα μήτηρ μου! «ὦ, εἴθε ν' ἀπέθνησκεν ὁ Μάξιμος μου, ὅτε εἶχε πάθη ἀπὸ τὴν περιπνευμονίαν!» ἔλεγεν ἀναστενάζουσα, «Θὰ ἦτο πολὺ προτιμότερον».

Ἡμέραν τινὰ, πρὶν ἢ περὶ ἓξ ἔτος ἀπὸ τοῦ θανάτου τῆς Φλώρας μου, εἰσῆλθεν ἡ μήτηρ εἰς τὸ δωμάτιόν μου ἐπὶ μὲν τοῦ προσώπου μεδιδαμα, εἰς δὲ τὴν χεῖρα ἔχουσα ἀνοικτὴν ἐπιστολὴν καὶ ἀνεφώνησε: «Μετὰ τὴν βροχὴν ἔρχεται εὐδία. ὦ τί χαρὰ! Ὁ ἀδελφός σου ἔλαβε τὴν συγκατάθεσιν τῆς μίς Δουγκερ καὶ ἐντὸς δύο μηνῶν τελοῦνται οἱ γάμοι. Με παρακαλεῖ δὲ νὰ σε καταπέσω ν' ἀναχωρήσῃς εἰς Νέαν Ἰόρκην, ἵνα παρευρεθῆς κατὰ τοὺς γάμους.» — Αἱ τελευταῖαι τῆς μητρός μου λέξεις ἐκέντησαν ὡς βελόνη τὴν καρδίαν μου. Νὰ παρευρεθῶ ἐγὼ εἰς γάμον! Ἀλλ' ἠσχύνθη ἀμέσως τότε ἐπὶ τῆ θλίψις μου, ἧτις κυρίως εἶπεν ἐκ οὐρανοῦ εἶχε τὴν ἀρχήν. Πῶς με κατέστησεν ἡ ὀδύνη τόσοσιν ἐγωῖστίην, ὥστε νὰ φθονῶ ἄλλον τινὰ διὰ τὴν εὐτυχίαν αὐτοῦ, καὶ ὅταν μάλιστα ὁ ἄλλος οὗτος εἶναι ὁ ἀδελφός μου, ὁ καλὸς καὶ ἀφωσιωμένος Χάνς! Βλέπων τὴν εὐτυχίαν τοῦ νεκροῦ ἐρωτικῶς ζε-

γους θὰ αἰσθανθῶ βεβαίως τὴν καρδίαν μου κατασπαρασσομένην, ἀλλ' οὐχ ἤττον θέλω νὰ γείνω ἀνώτερος ἐμαυτοῦ· δὲν ἐπιθυμῶ νὰ ψευθῶσιν αἱ ἐλπίδες τοῦ ἀδελφοῦ μου, ὅστις δὲν ἐδίστασε νὰ παρευρεθῆ κατὰ τὴν ἐν Νικαίᾳ τελετὴν τῶν γάμων μου. Ὑπὸ τὴ κράτος δὲ τοιούτων σκέψεων καὶ αἰσθημάτων διατελὼν «μητέρα», ἀνεφώνησα αἴφνης, «ἐτοίμασον τὰ κιθώτια, τὴν προσεχὴ ἐβδομάδα ἀναχωρῶ εἰς Νέαν Ἰόρκην». Ἡ ἀγαθὴ γυνὴ με ἐνηγκαλίσθη καὶ χύουσα δάκρυα χαρᾶς ἐπὶ τῆ ἀποφάσει μου, διότι ἠλπίζεν ὅτι ἐκ τοῦ ταξιδίου τούτου θὰ ἐπέλθῃ τελεία θεραπεία τῆς κατατροχούσης με ψυχικῆς νόσου.

Καὶ εὐνόητον μὲν εἶναι, ὅτι οὐχὶ ὀλίγον συνεινῆθη ἐπὶ τῆ ἀγαλλιᾶσει αὐτῆς, ἀλλ' οἱ ὀφθαλμοί μου ἔμειναν ξηροί. Ἐθρήνου ἐν τῇ καρδίᾳ μόνον, καὶ τοῦτο ἀκριβῶς ἐθεωρεῖτο ὑπὸ τῶν φίλων μου ὡς κάκιστον σημεῖον. Καὶ ἤκουσα τὸν καθηγητὴν Διδόρφ λέγοντα πρὸς τὴν μητέρα μου: «Ὁ υἱός σας ἔχει moral insanity, εἰδὸς τι πνευματικῆς νόσου, ἧτις δὲν αποκλείει μὲν τὴν λειτουργίαν τοῦ νοῦ, ἀλλὰ παραλύει τὴν δύναμιν τῆς βουλήσεως. Ἡ βαθεῖα αὕτη μελαγχολία ἂν ἐξακολουθήσῃ ἐπὶ τινὰ ἔτι χρόνον, δεινὸν τι ἐπίκειται.» Ἐπειδὴ καὶ ἐγὼ ἤμην ἰατρός, οὐδὲν νέον εὑρισκον εἰς τοὺς λόγους, οὗς ὁ Διδόρφ ἐν τῷ παρακειμένῳ δωματίῳ ἔλεγε πρὸς τὴν μητέρα μου.

Τὴν ἐπιούσαν ἤρχισα τὰς πρὸς ἀποχαιρετισμὸν ἐπισκέψεις μου. Πάντες δ' ἐξέφραζον τὴν χαρὰν ἐπὶ τῇ ἀποφάσει ἣν ἔλαβον. Ὑπελείφθη δὲ πλέον ὁ τελευταῖος ἀποχαιρετισμὸς ἐξω τῆς πόλεως ἐν τῷ νεκροταφείῳ. Ὅτε τὴν ἐπιούσαν διευθύνθη περιαλγῆς τὴν καρδίαν πρὸς τὸν πένθιμον ἐκεῖνον τόπον, ὁ οὐρανὸς ἔλαμπε δικαυγῆς.

Μετ' ἐπιθανάτου καρδίας ἔστην πρὸ τοῦ μεγάλου μέλανος μαρμαρίνου σταυροῦ, ἐφ' οὗ ἦτο ἐγκεκαρκαμμένον μόνον τὸ ὄνομα «Φλώρα». Ὁ ἥλιος ἐσπινθηροβόλει ἐπὶ τῶν χροσῶν γραμμάτων. Πλήθος δὲ ποικιλόχρων ὑακίνθων — τοῦ ἀγαπητοῦ τῆς νεκρᾶς ἄνθους — εὐωδίαζον πρὸ τοῦ σταυροῦ, ἐκατέρωθεν τοῦ ὁποῖου προεῖχον δύο μικρὰ καστανεῖα. Καθ' ἐκάστην σχεδὸν, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἡ Φλώρα ἐτάφη, ἐπεσκεπτόμενον τὸ νεκροταφεῖον, ἀλλ' οὐδέποτε ἐνετυπώθη ἐν τῇ μνήμῃ μου τόσοσιν βαθεῖως ἡ εἰκὼν τοῦ τάφου αὐτῆς, ὅσον κατὰ τὴν ἐαρινὴν ἐκείνην πρωΐαν.

«Εἶμαι πράγματι τρελλός;» εἶπον κατ' ἐμαυτόν, ὅτε διὰ τῶν πολυανθρώπων ὁδῶν ἐν σπουδῇ ἔτρεχον, ἔχων ἐνώπιόν μου διηνεκῶς τὴν εἰκὼνα τοῦ τάφου, ἧτις καὶ μέχρι τοῦ σιδηροδρομοῦ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ σιδηροδρομικῇ ἀμάξῃ παρεκολούθησε τὴν ἐξημμένην φαντασίαν μου. Μόνον ὅτε ἀνῆλθον εἰς τὸ ἀτμόπλοιο ἠσθάνθη ἀνακούρσιον τινὰ· ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ οὐχ ἤττον, ἐάν μὴ ἐν φαινή ἡμέρᾳ, ἀλλὰ καθ' ὕπνου σχεδὸν ἀνά-

πᾶσαν νύκτα ἔβλεπον τὸν τάφον τῆς πεφιλημένης μου Φλώρας.

Ὁ ἀδελφός μου τὰ μέγιστα ἐχάρη, ὅτε με εἶδεν, ἀλλ' ἐξεπλάγη ἐπὶ τῇ μεταβολῇ, ἣν εἶχον ὑποστῆ. Εὐθύς δὲ με ὠδήγησεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ μέλλοντος πενθεροῦ, ἐνῶ ἀσυνήθης πολυτέλεια καὶ πλοῦτος ἐπεκράτει. Ἡ μονογενὴς θυγάτηρ τοῦ Ἄννα ἦτο ἐρασμαία νεάνις. Οἱ ζωηροὶ μέλανες αὐτῆς ὀφθαλμοί, ὅτε προσέβλεπον τὸν ἀδελφόν μου, ἐπανέφερον εἰς τὴν μνήμην μου τοὺς τῆς Φλώρας. Καὶ τῷ ὄντι ἦτο τὸ αὐτὸ περιπαθὲς καὶ σεμνὸν βλέμμα. Ἐπεδείκνυε δὲ πρὸς ἐμὲ ἀληθῶς ἀδελφικὴν ἀγάπην καὶ κατανοήσασα τὴν θλίψιν μου προσεπάθει παντὶ τρόπῳ καὶ μετὰ πολλῆς λεπτότητος ν' ἀπομακρύνῃ ἀπ' ἐμοῦ πᾶν ὅ,τι ἠδύνατο νὰ μοι ὑπενθυμίῃ τὴν ἀνεπανόρθωτον συμφορὰν μου. Καὶ ὁ πατήρ δ' αὐτῆς, ὅστις ἦτο περὶ τοῦ ἐξηκοντούτης, ὑψηλὸς καὶ ῥωμαλέος γέρων, προσεπάθει μετ' ἐπιτεινομένης φιλοφροσύνης πάντοτε νὰ με διασκεδάσῃ.

Τὴν ἐσπέραν ἐκάστης Τρίτης συνήρχετο ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ κ. Δουγκερ συναναστροφή, ἀπὸ τῆς ὁποίας ἐγὼ, ἐπειδὴ τὸ μόνον πρὸς διασκεδάσιν μέσον ἦτο ἡ μουσικὴ, ἐκάστοτε κρυφίως ἀπεσυρόμην. Διότι ἡ μουσικὴ μοι ἦτο μαστύριον, καὶ ἀπὸ τοῦ θανάτου τῆς συζύγου μου οὐδὲ εἰς μουσικὸς τόνος εἶχε προσβάλλῃ τὴν ἀκοήν μου.

«Ἀγαπητέ μου ἀδελφέ», μοι εἶπεν ἡμέραν τινὰ ἡ Ἄννα μετὰ παρακλητικῶν τόνου, «ἀπόψε πρέπει νὰ μείνῃς, διότι θὰ παρευρεθῆ νέα τις ἐκ τῆς πατρίδος σας, ἧτις πολὺ χαίρεται, ὅταν ἀκούῃ τὴν μητρικὴν τῆς γλώσσαν· μείνε πρὸς χάριν μου.» Ἐπὶ τούτοις δὲ ὑψώθη ἐπὶ τῶν ἄκρων τῶν ποδῶν, με προσέβλεψεν ἱκετευτικῶς καὶ μ' ἐφίλησεν. Ἠτήθη καὶ ὑπεσχέθη ὅτι θὰ μείνω. Κατὰ τὴν ἐσπέραν ἐκεῖνην προσῆλθε πλῆθος φίλων, ἐν οἷς ἰδίᾳ διεκρίνοντο εὐμορφοὶ τινες κότεροι. Εὐθύς δὲ παρετήρησα, ὅτι αἱ πλεῖστα τούτων ἔτριπον ἐπ' ἐμὲ πλήρη εὐμενεῖας βλέμματα, ἀλλὰ μετ' οὐ πολὺ πᾶσαι ἔστρεφον ἀλλαχού τὴν προσοχὴν, εὐρίσκουσαι με λίαν ψυχρὴν καὶ ἀδιάφορον.

Καὶ ἐγὼ αὐτὸς ἠσθάνομην ὅτι ἡ καρδία μου ἦτο νεκρὰ ἐντὸς τοῦ στήθους μου, ὅπερ ἐπίσης ἦτο ψυχρὸν, κενὸν καὶ ἔρημον. Μολοντί ὀμίλουν εὐχερῶς τὴν γαλλικὴν καὶ ἀγγλικὴν, ἐν τούτοις, ἵνα εἶμαι μόνος καὶ ἀνενόητος, ἐκρυπτόμην ἐν τινὶ τῶν παραπλευρῶν κειμένων μικρῶν δωματίων. Ἀλλ' ὁ φιλόστοργος ἀδελφός μου δὲν ἠδύνατο νὰ ὑποβῇ τοῦτο· διὸ παρέμενε πλησίον μου καὶ πολλὰ ἐλέγγυεν περὶ τῆς πατρίδος καὶ τῶν ἡμερῶν τῆς παιδικῆς ἡμῶν ἡλικίας. Ἐν τῇ συνομιλίᾳ μας δὲν διέφυγε τὴν προσοχὴν μου ὅτι ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ ἐξω εἶχον παύση αἱ θεορθεῖαι φωνῆ καὶ ταύτας εἶχε διαδεχθῆ ἄκουσιν.

Τότε αἴφνης ἠσθάνθη ἀκαριαῖον σπασμὸν. Τόνοι θαυμασίως γλυκεῖς προσέβαλον τὴν ἀκοήν μου. Μοὶ ἐφαίνετο δὲ ὅτι ψυχὴ τις ὀμίλει πρὸς με ἠπίως, θέλουσα νὰ συλλάβῃ τὴν ἐμὴν αἰχμάλωτον καὶ ν' ἀπαγάγῃ μεθ' ἐαυτῆς μακρὰν ἀπὸ τῆς γῆς εἰς οὐρανίον τι, ἰδεῖν εὐδὲς βασιλείων. Ἡ κρούμην ἐν ἐκστάσει μετὰ πολλῆς προσοχῆς· οἱ μουσικοὶ τόνοι διεδέχοντο ἀλλήλους πλήρεις, μαλακοί, ὅτε μὲν παράπονον ἐκδηλοῦντος, ὅτε δὲ τρυφερῶς παρερχόμενοι, ὅτε δὲ μετὰ βαθμικῶς ἐπιτεινομένης ταχύτητος ὡς ἐν ἀτελευτήτῳ χαρᾷ καὶ ἀγαλλιᾶσει, μέχρις οὗ ἐκλαμπρὸς τις καὶ ἠδέως τελευτῶσα ἁρμονικὴ κατακλείς ἐπεσφράγισε τὸ μελωδικώτατον τεμάχιον. Ἐγὼ δὲ καλύψας διὰ τῶν χειρῶν τοὺς ὀφθαλμούς πικρῶς, πικρότατα ἔκλαιον. Ὁ ἠδὺς καὶ ἱκετευτικὸς τόνος συγκινήσας τὴν καρδίαν ἀπέσπασεν ὅπὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου ἄφθονα τὰ δάκρυα διὰ τῆς γλώσσης ἐκείνης, ἣν οὐδὲν ἀνθρώπινον στόμα ὀμίλει.

Ἦκουσα τὸ ὄνομα μου προσφερόμενον καὶ ἐν ταῦτῳ ἠσθάνθη ὅτι ἐλαφρὰ τις χεῖρ συνέλαβεν ἡσύχως τὴν ἐμὴν. «Ἦτο ὠραῖον, αἶ;» — Ἐνευσα μόνον καὶ ἠθέλησα νὰ ἀπομακρυνθῶ, ἀλλ' ἡ Ἄννα μ' ἐκόλυσε καὶ μοι εἶπεν ἱκετευτικῶς, «Ὅχι, μείνε, λάβε ὀλίγον θάρρος, πρέπει ἀρέσκτως νὰ ἴδῃς καὶ ἀκοῖσῃς αὐτήν. Εἶνε ἀριστοτέχνις μαγεύουσα διὰ τοῦ ὄργάνου αὐτῆς.» Ἐπιθέσασα δ' ἡ Ἄννα τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ βραχίονός μου με ὠδήγησεν εἰς τὴν αἴθουσαν. Ἐπὶ τινος ἐλαφροῦ ὑψώματος ἦτο ἐστημένη τράπεζα χαμηλὴ, ἐφ' ἧς ἐκεῖτο ἀσυνήθως μεγάλη κιθάρα μετὰ διπλοῦ ὄργου. Πλησίον τῆς τραπέζης ἴσταντο μικρόσωμοις τις λευκὸθριξ γέρων καὶ νεκρά τις κυρία. Προχωρήσαντες ὀλίγα βήματα εἰς τὴν αἴθουσαν παρετήρησαμεν, ὅτι ἡ θελιατικὴ ἐκείνη μαγεία, ὑπὸ τῆς ὁποίας κατεῖχοντο καὶ τὰ λοιπὰ μέλη τῆς συναναστροφῆς, ἐνεκα τῆς θαυμασίας μουσικῆς, νῦν ἤσχατο καὶ ἔργῳ ἐκδηλουμένη· διότι πάντες ἔσπευσαν νὰ περιβάλλωσιν τὴν αἰστοτέχνιδαν, ἐκφράζοντες αὐτῇ θερμὰς εὐχαριστίας. Χειροαγωγούμενος ὑπὸ τῆς νύμφης μου διὰ μέσου τοῦ πλήθους ἔστην πρὸ τῆς νεάνιδος. Ὅτε δ' ἐκείνη μετὰ τὴν προσαγγέσειον τῆς μίς Δουγκερ ἔστρεψε τὴ πρόσωπον, ἐξέβλεπον εὐθύς ἐλαφρὰ φωνὴν ἀναγνωρίζουσαν τὴν Δωροθέαν. — «Δωροθέα! ἀνεφώνησα, λησμονήσας τὸ περὶ ἡμᾶς πλῆθος, «ὅποια ἐκπληξίς ἀπροσδόκητος! Εἶμαι ὁ ἄλλοτε σύνδικός σας καὶ κατόπιν ἰατρός σας Γροινάλλ!»

Εὐθύς ἐγενόμενον ἄλλος ἐξ ἄλλου αἰσθάνομενος χαρὰν καὶ ἀνακούρσιον καὶ εὐθύμως ὀμίλων. Συνέλαβον τὴν χεῖρα τῆς νεάνιδος, ὡς ὁ ἀναρρώσας θλίβει εὐγνωμονῶν τὴν τοῦ σπυρῆτος ἰατροῦ, κατεφίλησα αὐτὴν ὀρμεμφύτως. Εἶτα δὲ, ἐπειδὴ πάντες παρεκάλουν αὐτὴν νὰ κιθαροῖσῃ ἐκ νέου, ἀπομακρύνθη μὲν ὀλίγον, ἀλλ' ἐτοποθετήθη πάλιν

τόσον πλησίον, ὥστε ἤκουον καλῶς τὸ κρούμενον καὶ ἔβλεπον τοὺς κομψοὺς αὐτῆς δακτύλους, οἵτινες ὡς ἐν ὀρχήσει ἐκινουνοὺν ἐπὶ τῶν χορδῶν. Ὡς πόσον ἦσαν μαγευτικαὶ αἱ μελωδίαι αὐτῆς; ἐξετέλει! πῶς μὲ συνήραπαζον καὶ νοερῶς μ' ἔφερον εἰς τὰ ὄρη τῆς πατρίδος μου! «Θαυμάσια, ἐξαισια!» ἀνεφώνησαν οἱ παριστάμενοι πάντες ἐν μιᾷ φωνῇ, ὅτε ἡ ἀριστοτέχνις ἐτελείωσε.

Ὁ γέρον ὠδήγησεν ἔπειτα τὴν Δωροθέαν πρὸς ἡμᾶς καὶ ὅτε ἐρευνήσας τὰ κατ' αὐτὴν ἔμαθον, ὅτι κηθαρίζουσα κατέστησε τὸν βίον αὐτῆς ὅλως ἀνεξάρτητον καὶ ἐλεύθερον, ἐξερράγην — τίς ἠδύνατο νὰ πιστεύσῃ τοῦτο πρὸ μιᾶς μόνης ὥρας! — εἰς ἀκράτητον γέλωτα. Ἀνεμνήσθη τῶν ἀσκήσεων καὶ τῶν ἀτελεσιγὰν ἐπαναλήψεων τοῦ φαλαγγίου καὶ ἐξῆς καὶ ἤρχισα διαθεσθαιὸν αὐτὴν, ὅτι τὸ ἄδυνάτον ἐκεῖνο αἴσθημα, ὅπερ τότε εἶχε διεγείρῃ ἐν ἐμοί, ἦτο τόσον ἀκαίριον ἐν τῇ μνήμῃ, ὥστε οὐδέποτε ἠδυνήθη νὰ ἴδω ἀπλῶς κίθαριν, χωρὶς ἐν ταύτῃ νὰ αἰσθανθῶ καὶ νευρικὴν φρικίαν. Ἐγελῶμεν δ' ἐπὶ τούτῳ ἀμφοτέρω ὡς μικρὰ παιδιὰ.

Διὰ τῆς δυνάμεως τῆς μουσικῆς θαῦμα ἐξετέλεσθη διότι ἤδη ἀνέλαβον τελείως ἐκ τῆς κατατροχούσης τὴν ψυχὴν μου μελαγχολίας. Ἀλλὰ μετ' οὐ πολὺ περιέπεσα εἰς ἀλλοίαν τινὰ νόσον — πῶς νὰ ὀνομάσω αὐτήν; — ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς οἱ Ἀσκληπιάδαι δὲν ἔχομεν ἄλλην ὀνομασίαν εἰ μὴ τὴν αὐτήν, ἣν καὶ οἱ ἄπλοι ἄνθρωποι καταλήφθη ὑπὸ τοῦ πυρετοῦ τοῦ — ἐρωτος. Ἄφ' ἧς ἐσπέρας ἤκουσα τὴν Δωροθέαν, οὐδέποτε πλέον μ' ἐβασάνισε καθ' ὕπνου τὸ νεκροταφεῖον· ἐξ ἐναντίας δ' ἐκοιμώμενη ὕπνον ἤσυχον καὶ διαρκῆ. Εὐθύς δ' ἄμα ἀφνιζόμενη, ἐκεκτόμενη τὴν Δωροθέαν, ἀνευ τῆς ὁποίας δὲν ἠδυνάμην οὐδὲ μίαν ἡμέραν νὰ ζῆσω.

Ἡ τελετὴ τῶν γάμων τοῦ ἀδελφοῦ μου παρήλθε πρὸ πολλοῦ. Οὐδὲν λοιπὸν εἶχον πλέον νὰ πράξω ἐν Νέχ' Ὑόρκη, ἀλλ' οὐδεμίαν ἀνθρωπίνην δύναμιν ἠδύνατο νὰ με ἀπαγάγῃ ἐκεῖθεν πέραν τοῦ Ὠκεανοῦ ἀνευ τῆς Δωροθέας. Μέχρι τοῦδε οὐδὲν εἶπον αὐτῇ περὶ τῆς καταστάσεως, ἐν ἧ εὐρίσκατο ἡ καρδία μου. Εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι πάντοτε φιλοφροσύνην τινὰ καὶ εὐνοίαν μοι ἐπεδείκνυεν, ἀλλ' οὐδέποτε ἤμεθα μόνοι· διότι ὁ κ. Βάλλνερ, ὁ γέρον συνοδός, παρευρίσκατο πάντοτε πλησίον μας.

Ἡμέραν δὲ τινὰ ἦλθεν ὁ Βάλλνερ πρὸς ἐπίσκεψίν μου· μετὰ ἐλαφρὸν δὲ προανακρουστικὸν βῆμα ἤνοιξε μὲν τὸ στόμα ὡσεὶ θέλων νὰ εἴπῃ τι, ἀλλ' οὐδὲν ἕτερον ἠδυνήθη νὰ ἐκστομίσῃ, εἰ μὴ ἄπλην τινὰ καὶ ἀνεκδοκὴν λέξιν. «Ἐχετε ὑπόθεσιν τινὰ, κύριε Βάλλνερ;» ἠρώτησα τότε αὐτὸν θελήσας νὰ ἐμπνεύσω εἰς αὐτὸν θάρρος. — «Βεβαιώτατα, κύριε ἰατρεί.» μοι ἀπεκρίθη ἀνακρηρῆσας· «ἔχω μίαν μόνην παράκλησιν, νὰ μὴ μας ἐπι-

σκέπτεσθε πλέον.» — «Διατί;» ἀνεφώνησα ὀργίλως; — «Χάριν τῆς νέας» ἐπανέλαθε σοβαρῶς· «ἀνέλαθε νὰ ἐμιλήσω περὶ τούτου πρὸς ὑμᾶς. Τὴν Δωροθέαν γνωρίζω ἐξ ἀπαλῶν ἐνύχων καὶ πρώτος ἐγὼ ἐδίδαξα αὐτὴν τὴν κηθαριστικὴν τέχνην. Μολονότι δὲ εἶχον προαίσθημά τι, ὅτι εὐφυῆ τις φυσικὴ ἐν αὐτῇ ὑποκρύπτεται, ἐν τούτοις ὁμολογῶ, ὅτι οὐδέποτε συνέλαβον τὴν ἀκριβῆ ἰδέαν περὶ τοῦ ἐκτακτοῦ μουσικοῦ αὐτῆς πνεύματος, ὅπερ σὺν τῷ χρόνῳ τόσον ἐξόχως ἀνεπτύχθη. Ὅτε ἀπώλεσε τὴν μητέρα καὶ μετ' αὐτῆς πᾶν στήριγμα ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐπὶ τέλους ὑπέστη καὶ τὸ δεινότερον τῶν δυστυχημάτων, τὴν στέρησιν τῆς ὁράσεως, τότε ἐσπευσα — ἐπιθυμῶν νὰ ὑποδοθῆσθε ὅχι τόσον τὴν νέαν, ὅσον τὸ ἐκτακτὸν αὐτῆς πνεῦμα — νὰ παρακινήσω αὐτὴν νὰ δοκιμάσῃ τὴν τέχνην διὰ τῆς κηθάρσεως, τοῦ τσοάκις μὲν παραγνωρισθέντος, τσοάκις δὲ περιφρονηθέντος τούτου μουσικοῦ ὄργανου. Συνελάθωμεν τότε τὴν ἀπόφασιν νὰ ἐλθωμεν ἐνταῦθα. Πόσον δ' ἐξοχος καλλιτέχνις ἐγένετο ἡ Δωροθέα, τοῦτο καὶ ὑμεῖς γνωρίζετε. Ἡ Δωροθέα σήμερον εἶναι πλουσία κόρη, ἐξασφαλίσασα πρὸ πολλοῦ τὸ μέλλον αὐτῆς. Ἀλλὰ τώρα ἐρχεσθε σεῖς καὶ εἰσέρπετε κρυφίως εἰς τὴν διψῶσαν ἐρωτικὴν καρδίαν τῆς ἀγνῆς κόρης. Ποῖον λοιπὸν τέλος θὰ λάβῃ ἡ ὑπόθεσις αὕτη; Ὑμεῖς βεβαίως δὲν θὰ προδῆτε εἰς τὴν ἀπόφασιν νὰ λάβῃτε σύζυγον τυφλὴν κόρην.

«Καὶ φρονεῖτε, ὅτι ἡ δεσποινὴς Λαρχενφὲλδ μὲ ἀγαπᾷ;» ἠρώτησα προσποιοῦμενος ἀδιαφορίαν, ἂν καὶ ἡ καρδία μου σφοδρῶς ἐπάλλετο. Ὁ γέρον ἀντὶ πάσης ἀπαντήσεως ἐρριψεν ἐπ' ἐμοὶ ὑποπτόν τι καὶ ἐταστικὸν βλέμμα, ἐξ οὗ κατενόησα ἀμείσως ὅτι οὐδεμίαν ἀμφισβολίαν εἶχε περὶ τῆς πρὸς ἡμᾶς ἀγάπης τῆς Δωροθέας. Ἀνακηδήσας δὲ τότε ἔλαβον δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν μου τὴν λευκότερον κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ ἐρίλησα αὐτήν:

«Ὁ ἀγαθὲ καὶ λαμπρὲ ἄνθρωπε!» ἀνεφώνησα ἐν ἀγαλλιάσει «ἀγαπῶ τὴν Δωροθέαν· ἡ εὐτυχία αὐτῆς εἶναι καὶ ἰδική μου.» Σύρων δὲ αὐτὴν ἀπὸ τῆς χειρὸς ἐσπευσα πρὸς τὴν Δωροθέαν καὶ γονυπετῆς παρεκάλεσα αὐτὴν νὰ δεχθῇ τὴν χεῖρα καὶ τὴν καρδίαν μου. «Ὡ Μάξιμε, ἀκριβέ μου καὶ ἀγαπητέ μου Μάξιμε!» εἶπεν ὀλοῦζουσα, «ἐλησμόνησας λοιπὸν ὅτι εἶμαι — τυφλή; Τοιαύτη τις εὐτυχία δὲν μοι εἶναι γεγραμμένη ὑπὸ τῆς μοίρας; διὰ σὲ δὲν θὰ ἤμην ἄλλο τι εἰ μὴ μόνον βάρος.» — «Ὅχι, σὺ εἶσαι ἡ χαρὰ μου, σὺ ἐγεννήθης διὰ τὴν εὐτυχίαν μου» ἀνεφώνησα ἐν χαρᾷ περιπτυσσόμενος αὐτήν.

Μετὰ παρέλευσιν ὀλίγων ἡμερῶν ἀπεφαίσταμεν ἐγὼ, ἡ μνηστὴ μου καὶ ὁ κύριος Βάλλνερ νὰ ἐπανεέλθωμεν εἰς Γερμανίαν, ἐνθα μετὰ ἕνα μῆνα ἀπὸ τῆς ἀρίξεώς μας ἐγενόμην ὁ εὐτυχῆς τῆς Δωροθέας σύζυγος.

Τὸν τάφον τῆς πρώτης συζύγου μου δὲν ἐπεσκέφθη πλέον. Ὅσακις δ' ἀνελογιζόμενη πόσον ταχέως ἐλησμόνησα αὐτήν, ἠρθηρῶν ἐξ αἰδοῦς. Ἀλλ' ἐν τούτοις κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν γενεθλίων αὐτῆς ὑπὸ μεγάλῃς ἐπιθυμίαις καταλήφθη ν' ἀναζητήσω τὸν ἐγκαταλελειμμένον τάφον. Ὅτε δὲ τὸ τελευταῖον ἐπεσκέφθη τὸν τόπον τῆς ἀναπαύσεως τῆς πρώτης συζύγου μου, ἐγέλα μὲν καὶ πάλιν κυανοῦς καὶ αἶθριος ὁ οὐρανὸς καὶ ἤνθον οἱ ἄκωνοι, ἀλλ' ὁ ἥλιος ἔλαμπε νῦν ἐπὶ τῆς νεωστὶ πεπτωκυίας χιόνας, ἧτις ἐκάλυπτε τοὺς πέριξ λόφους, καὶ αἱ δύο καστανεαὶ ἀνυψοῦντο ἐκεῖ ἀφυλλοὶ, κεκαλυμμέναι ὑπὸ τῆς μαρμαίρου-

σης χιόνας. Καὶ αὐτὸς ὁ μαῦρος σταυρὸς εἶχε περιβληθῆ λευκὸν χρώμα.

«Ὡ νεκρὰ φύσις, νεκρωκωμένη καὶ ψυχρά, καὶ ἐν τούτοις τόσον καθαρὰ!» εἶπον ἀναστενάζων. Αἶφνης δὲ πνοὴ ἀνέμου ἔθηκεν εἰς κίνησιν τοὺς κλάδους τῶν δένδρων, ἐξ ὧν μυριάδες λαμπυρίζοντων ἀστερίσκων κατέπεσαν ἐπὶ τῆς γῆς. Διὰ τῆς ἀργυροειδοῦς δὲ ταύτης μαρμαρυγῆς εἶδον νοερῶς ἐπὶ στιγμὴν τὸν τάφον ἐν τῇ λάμπει τοῦ ἔαρος ἐν τῷ μέσῳ θαλλόντων δένδρων καὶ εὐωδιαζόντων ἀνθέων. «Ὡ φύσις καὶ ἄνθρωποι, ὅποσον εἶσθε εὐμετάβλητοι!» ἐψιθύρισκ καὶ ἐπανήλθον οἴκαδε.

Ἐν Ὁδησσῷ (κατὰ τὸ Γερμανικόν) Α. ΜΑΛΤΟΣ

Αἱ ταυρομαχίαι

(Συνέχεια καὶ τέλος ἴδε σελ. 374)

Τὸ ἐπ' ἐμοὶ ὁμολογῶ ὅτι ἠθανόμην τὴν καρδίαν μου περισφιγγομένην ὑπὸ χειρὸς ἀοράτου· οἱ μὴνιγγές μου ἐσφύζον, θερμοὶ δὲ καὶ παγεροὶ ἰδρωτὲς διέτρεχον τὴν ράχιν μου. Εἶνε μία τῶν σφοδροτάτων συγκινήσεων, ἐξ ὧν ποτὲ ἐδοκίμασα.

Ἀντήχησαν ἀσθενεῖς τινες ἤχοι μουσικῆς, τὰ δύο ἐρυθροβαρῆ φύλλα τῆς θύρας ἀνεώχθησαν μετὰ πατάγου καὶ ὁ ταῦρος εἰσώρμησεν εἰς τὴν παλαίστραν, ἐνῶ ἐξεροήγνυτο οὐρανομήκεις ἐπευφημίαι.

Ἦτο ζῶον ἐξαισίον, παμμέλαν σχεδόν, στιλπνόν, μὲ τράχηλον τεραστίως εὐτραπῆ, μὲ κέρατα δρεπανοειδῆ, αἰχμηρὰ καὶ στίλβοντα, μὲ πόδας ἰσχυροὺς, φέρων μεταξὺ τῶν δύο ὤμων κόσμβον ἐκ ταινιῶν, προσκεκολλημένον εἰς τὸ δέριμα διὰ μικρᾶς καρφίδος. Ἐσταμάτησε πρὸς στιγμὴν, εἰσέπνευσε θορυβωδῶς δις ἢ τρίς, θαυμάσιμος ἐκ τοῦ πολλοῦ φωτός, ἐκπληκτος ἐκ τοῦ θορύβου· εἶτα ἰδὼν τὸν πρώτον πικαδὸρ ὤρμησε κατ' αὐτοῦ τροχάδην μετὰ μανιώδους ὀρμῆς.

Ὁ οὐτωσὶ προσβληθεὶς πικαδὸρ ἦτο ὁ Σεβίλλικ. Κρίνω ἀπκραιτῆτον νὰ περιγράψω ἐνταῦθα τὸν διάσημον τοῦτον ταυρομάχον, ὅστις εἶνε πράγματι ὁ τελειότατος τύπος τοῦ εἴδους του. Φαντάσθητε ἄνδρα τριακοντούτη περίπου, μεγάλωμον, ἠράκλειον τὴν ῥώμην, ἠλικοαῆ, ἔχοντα λαμπροῦς ὀφθαλμοὺς καὶ φυσιογνωμίαν ἁμοιάζουσαν μὲ τὴν τῶν Καισάρων τοῦ Τιτιανου· ἡ ἔκφρασις τῆς εὐθύμου καὶ περιφρονητικῆς γαλήνης ἡ ἐπικρατοῦσα εἰς τοὺς χαρακτῆρας τῆς μορφῆς του καὶ ἡ στάσις του εἶχον τι τὸ ἀληθῶς ἠρωϊκόν. Ἐφερε τὴν ἡμέραν ἐκεῖνην ἰμάτιον πορτοκαλιόχρουν, ἀργυροκέντητον καὶ δίκροσμον δι' ἀργυρῶν σειρητίων, τὸ ὅποιον ἀπέμεινε διαγεγραμμένον εἰς τὴν μνήμην μου μετὰ ἀνεξάλειπτου ἀκραιβείας· κατεβίβασε τὴν αἰχμὴν τοῦ δό-

ρατός του καὶ ἔστη ἀναμένων, ὑπέμεινε δὲ τὴν ἐφοδὸν τοῦ ταύρου τόσον νικηφόρος, ὥστε τὸ ἀπίθασσον ζῶον ἐκλονίσθη καὶ ἀντιπαροῆλθεν ἀποφύρον τραῦμα, τὸ ὅποιον δὲν ἐβράδυνε νὰ ραβδώσῃ τὸ μέλαν δέριμα του διὰ ἐρυθρῶν σειρῶν. Ἐσταμάτησεν ἀμριταλαντευόμενον ἐπὶ τινὰς στιγμάς, ἔπειτα δὲ ὤρμησε μετὰ διπλάσιας λύπης κατὰ τοῦ δευτέρου πικαδὸρ, ἰσταμένου ὀλίγον τι ἀπωτέρω.

Ὁ Ἀντώνιος Ῥοδρίγκεζ τοῦ κατέφευγενοῦ χυρὸν διὰ τοῦ δόρατος κτύπημα, προξενήσας καὶ δευτέρου τραῦμα πλησίον τοῦ πρώτου, διότι δὲν ἐπιτρέπεται εἰς ἄλλο μέρος ὁ τραυματισμὸς ἐκτὸς τῶν ὤμων· ἀλλ' ὁ ταῦρος ἐφόρμησε πάλιν κατ' αὐτοῦ μὲ τὴν κεφαλὴν κεκυφίαν καὶ ἐνέπηξεν ὀλόκληρον τὸ ἐν τῶν κεράτων του εἰς τὴν γαστέρα τοῦ ἵππου. Οἱ τσοῦλος προσέδραμον σείοντες τὸ ἐρυθρὸν ὕφασμα, τὸ δὲ ζῶον ἐκπληγέν, προσελκόμενον ἐκ τοῦ νέου ἐκεῖνου δελέκτος ἤρχισε νὰ τοὺς καταδιώκῃ μετὰ πάσης σπουδῆς· οἱ τσοῦλος ὁμοῦς στηρίζοντες τὸν πόδα ἐπὶ τῆς προεζοχῆς, ἦν ἀνωτέρω ἀνέφερα, ἐπήδων γοργῶς ἄνωθεν τοῦ φραγμοῦ, καταλείποντες τὸ ζῶον λίαν ἐκπληκτον, διότι οὐδένα πλέον ἔβλεπεν.

Ἡ πληγὴ τοῦ κέρατος εἶχε διασχίσει τὴν κοιλίαν τοῦ ἵππου τοιοῦτοτρόπως, ὥστε τὰ ἐντόσθια του ἐξεχύοντο καὶ ἐπιπτον σχεδόν χαμαί. Ἐνόμισα, ὅτι ὁ πικαδὸρ ἐμελλε ν' ἀποσυρθῆ, ἀλλ' ἠπατώμην· ἐψάυσε τὸ ὠτίον του διὰ νὰ ἴδῃ ἂν τὸ τραῦμα ἦτο θανατηφόρον. Ὁ ἵππος ἦτο ξηλωμένος ἀπλῶς τὸ τραῦμα, καίπερ φρικτὸν τὴν θέαν, ἦτο θεραπεύσιμον. Ἐπαναθέτονται τὰ ἐντόσθια ἐντὸς τῆς γαστρός, βάπτεται ἡ πληγὴ καὶ τὸ ταλαίπωρον ζῶον δύναται νὰ χρῆσιμεύσῃ καὶ δι' ἄλλον ἄνωνα. Ἐκέντησεν αὐτὸν διὰ τοῦ πτερνιστήρος καὶ ὁ ἵππος μετὰ καλπασμοῦ κινήθει· ἐτοποθετήθη ὀλίγον τι περαιτέρω.

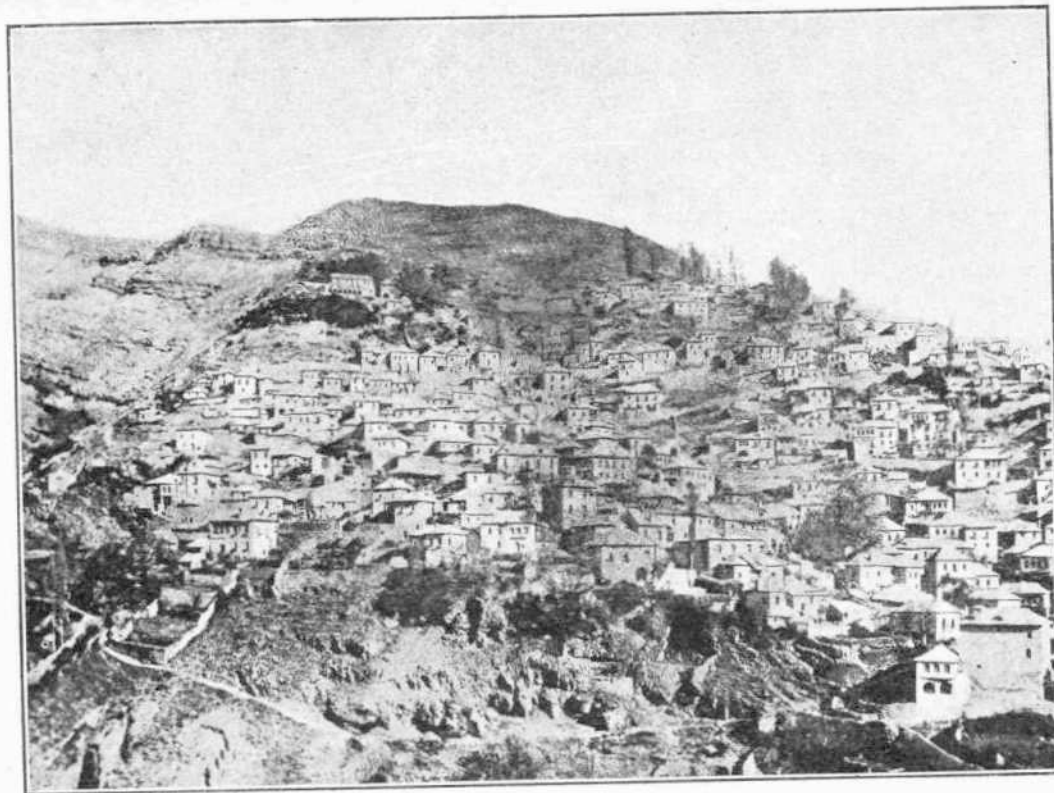
ΑΚΜΗ ΤΟΥ ΑΓΩΝΟΣ

Ὁ ταῦρος ἤρχισε νὰ ἐννοῇ, ὅτι μόνον λογι-
σμούς ἐπρεπε νὰ προσδοκᾷ ἀπὸ τὸ μέρος ὑπο-
ἴσταντο οἱ πικαδῶρες, ἠσθάνετο δὲ τὴν ἀνάγκην
νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν βοσκὴν του. Ἀντὶ ὅμως
νὰ ἐπανέλθῃ ἐκεῖ ἄνευ δισταγμοῦ, μετὰ τινὰ ὀρ-
μητικὰ βήματα ἐπέστρεψεν εἰς τὴν κορυφὴν
του μετ' ἀδικασίτου ἐπιμονῆς· κορυφὴν εἰς
τὴν τεχνικὴν γλῶσσαν λέγεται ἡ οἰαδῆποτε γωνία
τῆς κονίστρας, ἣν ὁ ταῦρος ἐκλέγει ὡς κοίτην
καὶ εἰς ἣν ἐπανέρχεται μετὰ τὴν ἐφοδὸν του.

Σμῆνος τσοῦλος πλησιάσαντες ἔσειον πρὸ
τῶν ὀμμάτων του τὰς στιλπνοῦ πορφυροῦ χρώ-
ματος κάπας των, εἰς δ' ἐξ αὐτῶν ἔσχε τὸ θρά-
σος νὰ περιτυλίξῃ τὸ ὕψωμα καὶ νὰ περιβάλῃ
δι' αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν τοῦ ταύρου. Τὸ ζῶον ἐμ-
μανὲς ἀπηλλάγη ὅπως ἠδυνήθη τοῦ ἀτόπου ἐκεί-
νου κοσμημάτος, ἀντιτάξεν ὑψηλὰ τὸ ἄθρον
ὑψωμα καὶ τὸ ἐλακπάτησεν ὀργίλως, ἀφοῦ ἐπα-
νέπεσε χαμαί. Ἐπιωφελοῦμενος τῆς ὑποτρο-
πῆς ταύτης τῆς ὀργῆς εἰς τσοῦλο ἤρχισε νὰ τὸν
παροξύνῃ προσελκύνων αὐτὸν πρὸς τὸ μέρος τῶν
πικαδῶρες. Εὐρεθεὶς ἀπέναντι τῶν ἐχθρῶν του ὁ
ταῦρος ἐδίστασεν, εἶτα ἀποφασίζων αἴφνης ἐφ-
ώρμησε κατὰ τοῦ Σεβίλλια μετὰ τσαχύτης δυ-
νάμεως, ὥστε ὁ ἵππος ἐκυλίσθη χαμαί μετὰ τοὺς
τέσσαρας πόδας ὑπτιούς, διότι ὁ βραχίον τοῦ
Σεβίλλια εἶνε ἀνηγῆς χαλκίνη, ἣν οὐδὲν ἰσχύει
νὰ λυγίσῃ. Ὁ Σεβίλλια ἔπεσεν ὑπὸ τὸν ἵππον,
καὶ αὕτη εἶνε ἡ καλλιτέρα πτώσις, διότι τὸ σῶμα
τοῦ ζῴου τὸν προστατεύει ὡς ἀσπίς. Οἱ τσοῦλος
παρενέθησαν τότε καὶ ὁ ἵππος ἀπηλλάγη, φέρων
μόνον μίαν ἐντομὴν εἰς τὸν μηρὸν. Ἀνήγειραν
τὸν Σεβίλλια, ὅστις ἵππευσε πάλιν μετὰ πλῆ-
ρους ἀταραξίας. Ὁ ἵππος τοῦ Ἀντωνίου Ροδρί-
γεζ, τοῦ ἐτέρου πικαδῶρ, ὑπῆρξεν ἀτυχέστερος·

ἐδέχθη κατάστηθα κτύπημα τόσο σφοδρὸν, ὥστε
τὸ κέρα εἰς ἠφάνισθη μέχρι τῆς βάσεως ἐντὸς τῆς
πληγῆς. Ἐνῶ δὲ ὁ ταῦρος προσεπάθει ν' ἀπαλ-
λάξῃ τὴν κεφαλὴν του ἀπὸ τοῦ σώματος τοῦ
ἵππου, ὁ Ἀντωνίος ἀνεριχάτο διὰ τῶν χειρῶν
εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ξυλίνου διαφράγματος, τῆ
βοηθείᾳ τῶν τσοῦλος, διότι οἱ ἀφιππεύσαντες
πικαδῶρες, δυσκίνητοι ὄντες ἐνεκὰ τοῦ σιδηροῦ
ελάσματος τῶν ὑποδημάτων των, εἶνε βαρεῖς
περὶ τὰς κινήσεις ὅσον καὶ οἱ παλαιοὶ ἱππῶται,
οἱ φέροντες τὰς σιδηρὰς πανοπλίας.

Τὸ ταλαίπωρον ζῶον ἀρεθὲν μόνον, ἤρχισε νὰ
διασχίξῃ τὴν παλαιστρὰν κλονούμενον, ὡς νὰ
ἦτο μεθυσμένον, ἐνῶ οἱ πόδες του προσέκοπτον
κατὰ τῶν κρεμασμένων ἐντοσθίων του· κύματα
μαύρου αἵματος ἀνεπτόδιον ὀρητικῶς ἐκ τῆς
πληγῆς του καὶ ἔστιζον τὴν ἄμμον διὰ διαλει-
πουσῶν ἐλικοειδῶν γραμμῶν, αἵτινες ἐνέφαινον
τὴν ἄτακτον αὐτοῦ πορείαν· τέλος κατέπεσε
παρὰ τὸ ἐκ σανίδων ἔρκος. Ἀνύψωσε δις ἢ τρίς
τὴν κεφαλὴν, περιστρέφων τοὺς κνανοὺς καὶ ὀλ-
λώδεις ἤδη ὀφθαλμούς του, ἀποσύρων τὰ λευκὰ
ἐκ τοῦ ἀφροῦ χεῖλη του, ἄτινα ἀπεσκέπαζον
τοὺς λιποσάρκους ὀδόντας· ἡ οὐρά του ἔτυψεν
ἀσθενῶς τὴν γῆν· οἱ ὀπίσθιοι πόδες του ἐκινήθη-
σαν σπασμωδικῶς, ὡς νὰ ἤθελε νὰ συντρίψῃ
μετὰ τὰς σκληρὰς ὀπλάς του τὸ χονδρὸν κράνιον
τοῦ θανάτου. Μόλις εἶχε λήξει ἡ ἀγωνία του,
ὅτε οἱ ὑπηρέται βλέποντες τὸν ταῦρον προσέ-
χοντα εἰς ἄλλο μέρος, ἔδραμον καὶ ἀφείλον ἐκ
τοῦ θανάτου ζῴου τὸ ἐρίππιον καὶ τὸν χαλι-
νόν. Ἐμείνεν οὕτω πως γυμνόν, κεκλιμένον ἐπὶ
τῆς μιᾶς πλευρᾶς καὶ διαγράφον ἐπὶ τῆς ἄμμου
τὸ ἀκαυρὸν του σχῆμα. Ἦτο τόσο λεπτός, τό-
σον πεπλατυσμένος, ὥστε ὁμοίαζε μετὰ τὰς

ΤΟ ΣΥΡΑΚΟΝ

μέλανος χάρτου κεκομμένον. Εἶχε ἤδη παρατη-
ρήσει εἰς Μονφωκὸν ὅποια σχήματα παραδόξως
φανταστικὰ ἀποδίδει ὁ θάνατος εἰς τοὺς ἵππους·
εἶνε ἀναμφιβόλως τὸ ζῶον, οὐτινος τὸ πτώμα
προξενεῖ τὴν θλιβερωτέραν ἐντύπωσιν. Δὲν ὑπῆρ-
ξεν ἄλλως τε αὐτὸ τὸ μόνον θῦμα· δεκατέσσα-
ρες ἵπποι ἔμειναν κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην νε-
κροὶ εἰς τὴν παλαιστρὰν· εἰς μόνον ταῦρος ἐφῶ-
νευσε πέντε.

Ὁ πικαδῶρ ἐπανήλθεν ἐπιβαίνων νέου ἵππου
καὶ ἐπηκολούθησεν ἐπιθέσει τινὲς κατὰ τὸ μάλ-
λον καὶ ἦττον ἐπιτυχεῖς. Ἄλλ' ὁ ταῦρος ἤρχιζεν
ἤδη νὰ κουράζηται καὶ ἡ μαγία του κατηνύαζετο·
προσῆλθον τότε οἱ βαρδιλλίεροι μετὰ τὰ βέλη
των τὰ κεκοσμημένα διὰ χαρτίων, καὶ μετ' ὀλί-
γον ὁ τράχηλος τοῦ ταύρου ἐκοσμήθη διὰ ζώνης
ἀποτελουμένης ἐξ αὐτῶν, ἐμπηγνυσμένων βαθύ-
τερον εἰς τὰς σάρκας του, καθόσον προσεπάθει
σειόμενος ν' ἀπαλλάξῃ αὐτῶν. Εἰς μικρόσωμος
βαρδιλλίερος ὀνόματι Μαχαρὸν ἐπήγγειε τὰ
βέλη του μετὰ πολλῆς εὐστοχίας καὶ τάλμας
καὶ ἐνίοτε μάλιστα ἐξετέλει ὀρηκτικὴν περὶ-
στροφὴν πρὶν ἢ ἀποσυρῆθαι, διὸ σφόδρα ἐχειρο-
κροτεῖτο. Ὅτε ὁ ταῦρος ἐδέχθη ἐπὶ τῆς ἡκτώ
τοιούτα σημασιφόρα βέλη, ὧν ἡ αἰχμὴ διέσχί-
ζε τὸ δέρμα του, ὁ δὲ χάρτης ἐθρῆε περὶ τὰ
ὠτά του, ἤρχιζε νὰ τρέχῃ τῆδε κακείσε, ἐκφέ-
ρων φρικτοὺς μυκηθμούς. Τὸ μέλαν ρύγχος του
εἰλεῖαζεν ἐκ τοῦ ἀφροῦ, ἐν τῇ μαρινιώδει του δὲ

παραφορᾷ τοιαῦτα κατήνεγκε κτυπήματα διὰ
τῶν κεράτων του κατὰ μιᾶς τῶν θυρῶν, ὥστε
τὴν ἀπέσπασεν ἐκ τῶν στροφιγγῶν τῆς. Οἱ ξυ-
λουργοὶ οἱ παρακολουθοῦντες ἀγρόπνως τὰ κινή-
ματά του ἐπανέθεσαν ἐν τῷ ἄμα τὸ φύλλον τῆς
θύρας εἰς τὴν θέσιν του. Εἰς τσοῦλο τὸν προσεῖλ-
κυσε εἰς ἄλλο μέρος, κατεδιώχθη δὲ τόσο σφο-
δρῶς, ὥστε μόλις ἐπρόφθασε νὰ πηδήσῃ ἄνωθεν
τῶν σανίδων. Οἱ ἐρυσκόμενοι ἐντὸς τοῦ περι-
βάλλου ἐπήδησαν τότε μετὰ θαυμαστῆς γοργό-
τητος ἐντὸς τῆς κονίστρας, ὁ δὲ ταῦρος εἰσῆλθε
πάλιν εἰς αὐτὴν δι' ἐτέρας θύρας διωκόμενος διὰ
ραβδισμῶν καὶ διὰ τῶν κινήματων τῶν πύλων
τῶν θεατῶν τῆς πρώτης σειρᾶς.

Οἱ πικαδῶρες ἀπεσύρθησαν ἀφήσαντες ἐλεύθε-
ρον τὸ στάδιον εἰς τὸν ἐσπιάδα Χουάν Παστόρ,
ὅστις ἐχαιρέτησε τὸ θεωρεῖον τοῦ δημοκράτου
καὶ ἐζήτησε τὴν ἄδειαν νὰ φρονέσῃ τὸν ταῦρον·
τῆς ἀδείας χορηγηθείσης, ἔρριψεν εἰς τὸν ἀέρα
τὸν πύλον του, ὥστε ἤθελε νὰ δηλώσῃ ὅτι ἐμελλε
νὰ διακυβεύσῃ τὸ εἶναί του καὶ ἐβάδισε κατὰ
τοῦ ταύρου μετὰ ἥθος ἀποφασιστικόν, κρύπτων τὸ
ξίφος ὑπὸ τὰς ἐρυθρὰς πτυχὰς τῆς μουλέτας.

Ὁ ἐσπιάδα περὶέστρεψε πολλάκις τὸ ἐρυθρὸν
ὑψωμα, ἐφ' οὗ ὁ ταῦρος ἐφόρμα τυφλῶς· μίαν μόνην
κίνησιν τοῦ σώματος ἤρκει αὐτῷ ὅπως ἀποφύγῃ
τὴν ὀρμὴν τοῦ ἀγρίου ζῴου, τὸ ἄποτον ἐπανε-
λάμβανε τὴν ἐφοδὸν, καταφύρον μαρινιώδη κτυπή-
ματα διὰ τῶν κεράτων κατὰ τοῦ ἐλαφροῦ πα-

νίου, ὅπερ δὲν ἠδύνατο νὰ διατρύπησῃ. Ἐπέστη τέλος ἡ κατάλληλος στιγμή· ὁ ἐσπιάδα ἐτοποθετήθη ἀκριβῶς ἀπέναντι τοῦ ταύρου σείων τὴν *monléta* διὰ τῆς αὐστηρᾶς χειρὸς καὶ κρατῶν διὰ τῆς δεξιᾶς τὸ ξίφος ὀριζόντιον, ἀκριβῶς ἀπέναντι τῶν κεράτων τοῦ ταύρου. Εἶνε ἀδύνατον νὰ παρασταθῇ διὰ λέξεων ἡ ἐμπλεὴς ἀγωνίας περιέρχεται ἡ φρενιτιώδης προσδοκία, ἣν ἐξεγείρει ἡ θέσις αὐτῆ, ἀνταξία ὡς πρὸς τὸ ἐνδιαφέρον πάντων τῶν δραμάτων τοῦ Σκιζήρου· μετ' ὀλίγας στιγμᾶς εἰς τῶν δύο παλαιστῶν ἔσται νεκρός. Θὰ εἶνε ἄρ' ἄγε οὗτος ὁ ἄνθρωπος ἡ ὁ ταῦρος; Ἰστανταί μόνον, ἀντιμέτωποι πρὸς ἀλλήλους. Ὁ ἄνθρωπος δὲν φέρει οὐδὲν ἀμυντικὸν ὄπλον· εἶνε ἐνδεδυμένος ὡς διὰ χορὸν, μὲ βραχέα κομφᾶ ὑποδήματα καὶ μεταξίνας περικνημίδας· μία γυναικεία βελόνη θὰ ἦτο ἰκανὴ νὰ διατρήσῃ τὸ ἐκ λειοσηρικῆ ἱμάτιόν του· δὲν ἔχει ἄλλα ὄπλα εἰμὴ ἐν ῥάκος πανίου καὶ ἐν εὐθραυστον ξίφος. Κατὰ τὴν μονομαχίαν ἐκείνην ὁ ταῦρος ἔχει ὑπὲρ αὐτοῦ ὅλα τὰ φυσικὰ πλεονεκτήματα. Ἐχει δύο κέρατα φοβερά, αἰχμηρὰ ὡς ἐγγεϊρίδι, δύναμιν φορᾶς τεραστίαν καὶ κτηνώδη ὀργήν. Ἥτις δὲν ἔχει συνειδησιν τοῦ κινδύνου· ἀλλ' ὁ ἄνθρωπος ἔχει τὸ ξίφος του καὶ τὴν καρδιάν του· δωδεκακίχλια βλέμματα προσηλθούνη ἐπ' αὐτοῦ· εὐεδαῖς νεάνιδες θὰ τὸν χειροκροτήσωσι μετ' ὀλίγον διὰ τοῦ ἄκου τῶν λευκῶν χειρῶν των!

Ἡ *monléta* παρεμερίσθη, ἀφίνουσα ἀσκεπῆ τὸν θώρακα τοῦ *matador*· τὰ κέρατα τοῦ ταύρου εὐρίσκονται εἰς ἀπόστασιν μιᾶς σπιθαμῆς ἀπὸ τοῦ στήθους του· τὸν ἐνόμισα ἀπολωλότα! Ἀργυρὰ ἀστραπὴ ἔλαμψε μὲ τὴν ταχύτητα τοῦ λογισμοῦ ἐν τῷ μέσῳ τῶν δύο κυρτῶν κεράτων· ὁ ταῦρος κατέπεσεν εἰς τὰ γόνατα ἐκφύων ἀλγυνὸν μυκηθμόν, φέρων τὴν λαβὴν τοῦ ξίφους μεταξὺ τῶν δύο ὤμων, ὅπως ἡ ἔλαφος τοῦ ἁγίου Οὐδέροτου ἡ φέρουσα σταυρὸν μεταξὺ τῶν διακλαδώσεων τῶν κεράτων τῆς καθῶς παρίσταται εἰς τὴν θαυμασίαν χαλκογραφίαν τοῦ Ἀλβέρτου Δύρερ.

Βροντὴ χειροκροτημάτων ἀντήχησεν εἰς τὸ ἀμφιθέατρον. Ἐκ τῶν θεωρείων τῶν εὐπατριδῶν, ἐκ τῶν ἐστεγασμένων θέσεων τῶν ἀστῶν, ἀπὸ παντὸς μέρους τοῦ εὐρέος περιβάλλου ἐξέρχονται κραυγαὶ καὶ ἐπιφωνήματα μετ' ὀλης τῆς μεσημβρινῆς θερμῆς καὶ ζωηρότητος: *Bonéto! bonéto! viva el Barbero! viva!*...

Τὸ κτύπημα ὅπερ κατήνεγκεν ὁ ἐσπιάδα ἦτο τῷ ὄντι· ἐκ τῶν ἀρίστων, καλεῖται δὲ *estocada a bouéla pic*. Ὁ ταῦρος θνήσκει δι' αὐτοῦ χωρὶς ν' ἀπολέσῃ οὔτε μίαν ῥανίδα κίματος, τοῦθ' ὅπερ εἶνε τὸ ἄκρον ἄκρον τῆς κομφότητος· καταπίπτων δὲ γονυπετῆς φαίνεται οἶονεὶ ἀναγνωρίζων τὴν ὑπεροχὴν τοῦ ἀντιπάλου του. Κατὰ

τοὺς φιλοτέχνους, ἐφευρέτης τοῦ κτυπήματος εἶνε ὁ Ἰωακείμ Ροδρίγες, διάσημος ταυρομάχος τοῦ παρελθόντος αἰῶνος.

Ὅσάκις ὁ ταῦρος δὲν φρονεῖται ἀκαριαίως, ἐμφανίζεται πηδῶν ἄνωθεν τοῦ φραγμοῦ μικρὸν τι ἐν μυστηριώδεις, μελανεῖμον, ὅπερ οὐδὲλως εἰς τότε μετέσχε τοῦ ἀγῶνος εἶνε οὗτος ὁ λεγόμενος *cauteiro*. Προχωρεῖ μὲ βῆμα ληθαῖον, κατασκοπεύει τοὺς τελευταίους σπασμούς τοῦ θύματος, παρατηρεῖ ἂν εἶνε ἀκόμη ἰκανὸν ν' ἀνεγερθῇ, τοῦθ' ὅπερ ἐνίοτε συμβαίνει, καὶ ἐμπήγει δολίως ἐξόπισθεν εἰς τὸ σῶμά του ἐγγεϊρίδιον κυλινδρικήν ἀπολήγον εἰς αἰχμηρὰν κοπίδα, ἣτις κόπτει τὸν νωτιαῖον μυελὸν καὶ ἀφαιρεῖ τὴν ζωὴν μὲ τὴν ταχύτητα κεραυνου· τὸ προσφορώτερον μέρος εἶνε ὀπισθεν τῆς κεφαλῆς, εἰς ὀλίγων δακτύλων ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ μεταξὺ τῶν κερᾶτων σημείου.

Ἡ στρατιωτικὴ μουσικὴ ἀνήγγειλε τὸν θάνατον τοῦ ταύρου, ἀνεώχθη μία θύρα καὶ τέσσαρες ἡμίονοι διὰ μεγαλοπρεπῶν φαλάρων ἐστολισμένοι, φέροντες πτερὰ, κωδωνίσκους, θυσάνους μαλλίνους καὶ μικρὰς σημάκις κίτρινας καὶ ἐρυθράς, μὲ τὰ ἰσπανικὰ δηλαδὴ χρώματα, εἰσῆλθον καλπάζον ἐντὸς τῆς παλαιστῆρας. Ἡ διπλῆ αὐτῆ ζυωρὴ εἶνε προσωρισμένη ν' ἀποσύρῃ τὰ πτώματα τῶν φρονεθέντων ζώων, ἕτινα προσαρμόζονται εἰς τὴν ἄκραν σχοινοῦ ἐφωδιασμένου δι' ἀρπάγης. Ἀπέσυραν πρῶτον τοὺς ἵππους καὶ κατόπιν τὸν ταῦρον. Οἱ τέσσαρες αὐτοὶ ἡμίονοι οἱ στιλπνοὶ καὶ εὐηχοί, οἵτινες ἔσυραν ἐπὶ τῆς ἄμμου μετὰ μακρινῶν ταχύτητος τὰ σώματα τῶν ζώων, ἕτινα καὶ αὐτὰ ἔστρεγον πρὸ ὀλίγου, εἶχον θέαν ἀλλόκοτον καὶ ἀγρίαν, ἣτις ἐν μέρει ἀπέκρυπτε τὴν πένθιμον ιδιότητα τοῦ ἔργου των· ὑπερέτης προσελθὼν μετὰ κνήστρου πλήρους χρώματος ἐσκέπασε δι' αὐτοῦ τὰ σχηματισθέντα ἐν τῇ παλαιστῆρα κίματῆρὰ τέλματα, ἐξ ὧν ἠδύνατο νὰ ὀλισθήσωσιν οἱ ταυρομάχοι. Οἱ *picadores* ἀνέλαβον τότε τὴν θέσιν των *picadores* πλεύρωσ τῆς θύρας· ἡ μουσικὴ ἀνέκρουσεν ἐμβατήριον καὶ ἕτερος ταῦρος εἰσώρησεν εἰς τὴν παλαιστῆραν, διότι τὸ θέαμα αὐτὸ δὲν ἔχει διαλείμματα καὶ ὑπ' οὐδενὸς ἐπεισοδίου διακόπτεται, οὔτε ὑπὸ τοῦ θανάτου ταυρομάχου τινός. Ὡς προεῖπομεν, οἱ ἀντικαταστάται ἀναμένουσιν ἐτοιμοὶ καὶ πάνοπλοι διὰ πᾶν ἐνδεχόμενον δυστύχημα. Δὲν σκοπεύομεν νὰ περιγράψωμεν ἀλλεπαλλήλως τὸν θάνατον τῶν κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην φρονεθέντων ὀκτώ ταύρων· θ' ἀναφέρωμεν ποικίλα τινα καὶ ἀξιοσημείωτα περιστατικά.

Οἱ ταῦροι δὲν εἶνε πάντοτε πολὺ θηριώδεις· τινὲς μάλιστα ἐξ αὐτῶν εἶνε ἡπιώτατοι καὶ θὰ ἐπρωτίμων ἀντὶ παντὸς ἄλλου νὰ ἐξαπλωθῶσι νοηλῶς εἰς τὴν σκιάν. Ἐκ τοῦ ἡσυχου καὶ καλοκάγαθου ἤθους των φαίνονται μάλλον ἀγαπῶν-

τες τὴν βοσκὴν παρὰ τὸ ἀμφιθέατρον· στρέφουσι τὰ νῶτα πρὸς τοὺς *picadores* καὶ ἀφίνουσι μὲ πολλὴν ἀπάθειαν τοὺς *toros* νὰ σείωσιν ἐμπροσθεν τῆς ῥινὸς των τὰς πολυχρόους αὐτῶν *capas*· οὔτε αἱ *banderilleros* δὲν ἀρκοῦσι νὰ τοὺς ἐξεγείρωσιν ἐκ τῆς ἀπαθείας των· τότε προσφεύγουσιν εἰς βίαια μέσα, εἰς τὰς λεγομένας *puñas* τοιαύτας (*banderilleros* δὲ *puñero*)· εἶνε εἰδός τι ραβδίων πυροτεχνικῶν, τὰ ὅποια ἀναφλέγονται ὀλίγας στιγμᾶς· ἀφοῦ ἐμπληθῶσιν εἰς τοὺς ὤμους τοῦ δειλοῦ ταύρου μετὰ πολλῶν σπινθήρων καὶ ἐκκρήξεων. Ὁ ταῦρος λοιπόν, ἐνεκα τῆς εὐφυοῦς ταύτης ἐπινοίας, κεντᾶται ἄμα, καίεται καὶ πτοεῖται· ὅσον δὲ τιθασὸς καὶ ἂν εἶνε, ἐπὶ τέλους ἀναγκάζεται νὰ ἐκμανῇ. Ἐκτελεῖ τότε πλεῖστα ὅσα παράδοξα σκιρτήματα, διὰ τὰ ὅποια ἐφαίνετο πρότερον ἰκανὸν τὸ βραχί του σῶμα· ἀρχίζει νὰ μυκᾶται, ἀφρίζει καὶ συστρέφεται ὅπως ἀπαλλαγῇ τοῦ βασανιστικοῦ πυροτεχνήματος, τοῦ φλέγοντος τὰ ὠτά του καὶ πυρακτοῦντος τὸ δέρμα του.

Αἱ πόριναί ὅμως *banderilleros* παραχωροῦνται μόνον ἐν ἐσχάτῃ ἀνάγκῃ. Θεωρεῖται ἀπρέπεια διὰ τὸν ἀγῶνα, ὡσάκις ὑποχρεοῦνται νὰ καταφεύγωσιν εἰς αὐτάς· ἀλλ' ὅτε ὁ ἀλάδης βραδύνει πολὺ νὰ σείσῃ τὸ κινδύλιόν του εἰς ἐνδειξιν συγκαταθέσεως, τοιοῦτος ἐγείρεται θόρυβος, ὥστε ἀναγκάζεται νὰ ἐνδώσῃ. Ἀπερίγοιπτοι εἶνε αἱ κραυγαὶ, αἱ ὠρυγαί, τὰ ποδοκροτήματα. Οἱ μὲν κράζουσι: *banderilleros de fuégo!* οἱ δὲ *peños!* *peños!* (σκύλους). Ῥαγδαίως ἐκφέρουσι κατὰ τοῦ ταύρου λαιδορίας· τὸν ἀποκαλοῦσι ληστήν, δολοφόνον, κλέπτην· τοῦ προσφέρουσι θέσιν εἰς τὴν σκιάν, τοῦ ἀποτείνουσι παντοίας ἀστεϊότητας, ἐξ ὧν τινὲς εἶσι πνευματωδέσταται. Μετ' ὀλίγον τὰ κτυπήματα τῶν ραβδίων προστίθενται εἰς τὰς κραυγὰς, καταστάσας ἀνεπαρκεῖς. Τὰ πτώματα τῶν θεωρείων τοῖζουσι καὶ καταρέουσιν, αἱ δὲ ὄροφαί των καταπίπτουσιν εἰς μικρὰ λευκάζοντα μόρια, ὡς χιῶν ἀναμιγνυμένη μετὰ κόνεως. Ὁ ἐρεθισμὸς σθάνει εἰς τὸ ἔπακρον. Ἀκούονται κραυγαί: *¡fotia eis ton alcañon!* τὰ *scudia eis ton alcañon!* καὶ τὸ ἐμμανὲς πλήθος ἀπειλεῖ διὰ τῆς πυγμῆς τὸ θεωρεῖον τοῦ δημαρχείου. Τέλος ἡ ποθητὴ ἕδρα χορηγεῖται καὶ ἡ τάξις ἀποκαθίσταται.

Ἐνίοτε ὁ ταῦρος εἶνε τόσο δειλός, ὥστε οὔτε αἱ *banderilleros* δὲ *puñero* ἀρκοῦσι νὰ τὸν ἐξερεθίσωσιν. Ἐπιστρέφει εἰς τὴν σταυλὸν του καὶ δὲν θέλει νὰ ἀγωνισθῇ. Ἀρχίζουσι τότε αἱ *cañales*: *peños!* *peños!* καὶ τοῦ ἀλάδου ἐπινεύσαντος, εἰσάγονται οἱ κύνες. Εἶνε οὗτοι ζῶα ἐξέσιμα, ἀγνοτάτου γένους καὶ ἐξόχου κάλλους· ἐπιτίθενται κατὰ τοῦ ταύρου, ὅστις ἐξακοντίζει πέντε ἢ ἐξ αὐτῶν εἰς τὸν ἀέρα ἀνάσκελα, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ ἐμποδίσῃ ἐπὶ τέλους ἕνα ἢ δύο ἐκ τῶν βωμα-

λειωτέρων καὶ θαρραλειωτέρων νὰ τὸν ἀρπάσωσιν ἐκ τοῦ ὠτός. Ἀφοῦ προσκολληθῶσιν ἐκεῖ, μένουσιν ὡς βδέλλαι καὶ εἶνε ἀδύνατον νὰ τοὺς ἀποσπᾶσιν. Ὁ ταῦρος σείει τὴν κεφαλὴν, τοὺς κτυπᾷ κατὰ τοῦ φράγματος, ἀλλ' εἰς μάτην. Ἀφοῦ τὸ πρᾶγμα διαρκέσῃ ἐπὶ τινα χρόνον, ὁ ἐσπιάδα ἡ ὁ *cauteiro* βυθίζουσι τὸ ξίφος εἰς τὴν πλευρὰν τοῦ ζώου, τὸ ὅποσον κλονεῖται, κλίνει τὰ γόνατα καὶ πίπτει χαμικί, ὅπου τὸ ἀποτελειώνουν. Μεταχειρίζονται ἐνίοτε καὶ ὄργανόν τι λεγόμενον *hinasalitos*, ὅπερ κόπτει τὴν ἰγνὴν ἐξόπισθεν καὶ καθιστᾷ τὸ ζῶον ἀνίκανον πρὸς πᾶσαν ἀντίστασιν· τότε δὲν εἶνε πλέον μάχη, ἀλλ' ἀηδὴς σφαγὴ. Συμβαίνει ἐνίοτε ὁ *matador* ν' ἀποτύχῃ εἰς τὸ κτύπημά του· τὸ ξίφος συναντᾷ ὅσπουν τι καὶ ἀναπηδᾷ ἢ εἰσδύει εἰς τὸν φάρυγγα τοῦ ταύρου, ὅστις τότε ἐξεμαί ἄφρονον αἷμα, τοῦθ' ὅπερ θεωρεῖται βραχὴ σφάλμα κατὰ τοὺς κανόνας τῆς ταυρομαχίας. Ἄν μετὰ τὸ δεύτερον κτύπημα ὁ ταῦρος δὲν φρονεθῇ, τότε ἄφροναι ἀποτείνονται κατὰ τοῦ ἐσπιάδα αἱ ἀποδοκιμασίαι, οἱ συριγμοὶ καὶ τὰ σκώμματα, ἐπειδὴ τὸ ἰσπανικὸν κοινὸν εἶνε ἀμερόληπτον καὶ χειροκροτεῖ τὸν ταῦρον, ὅπως καὶ τὸν ἄνθρωπον, ἀναλόγως τῆς ἀξίας ἐκάστου. Ἄν ὁ ταῦρος διασχίσῃ ἵππον τινὰ καὶ ἀνατρέψῃ ἄνθρωπον, κραυγάζει: *¡Eñe tañro!* ἂν ὁ ἄνθρωπος πλήξῃ τὸν ταῦρον, κραυγάζει: *¡Eñe tañromáñe!* δὲν ἀνέχεται ὅμως τὴν δειλίαν οὔτε παρὰ τοῖς ζώοις οὔτε παρὰ τῷ ἀνθρώπῳ. Ταλαίπωρός τις *banderillero* μὴ τολμῶν νὰ πλησιάσῃ καὶ νὰ ἐμπήξῃ τὰς *banderilleros* εἰς τὴν ῥάχιν ταύρου εἰς ἄκρον θηριώδους, ἐξήγειρε τοιοῦτον θόρυβον, ὥστε ἐδέχσε νὰ ὑποσχεθῇ ὁ ἀλάδης ὅτι θὰ τὸν φυλακίσῃ διὰ νὰ ἀποκατασταθῇ ἡ τάξις.

Κατὰ τὸν ἀγῶνα ἐκείνον ὁ Σεβίλλια, ὅστις εἶνε ἵππευς ἀξιοθαύμαστος, σφόδρα ἐπευφημήθη διὰ τὸ ἐξῆς κτόρωμα: Εἰς ταῦρος ἐκτάκτου ῥώμης εἰσήγαγε τὴν κεφαλὴν ὑπὸ τὴν κοιλίαν τοῦ ἵππου, καὶ ἀνυψῶν αὐτὴν ἀνύψωσεν εἰς τὸν ἀέρα τὸν ἵππον μετὰ τοῦ ἀναθάτου. Ὁ Σεβίλλια κλίπερ ἐν τοιαύτῃ κινδυνώδει θέσει εὐοισκόμενος, δὲν παρήτησε τοὺς ἀναβολαίς, καὶ τόσο καλῶς ἐστάθη ἐπὶ τοῦ ἵππου, ὥστε οὗτος κατέπεσε πάλιν εἰς τὸ ἔδαφος ἐπὶ τῶν τεσσάρων ποδῶν του.

Ὁ ἀγὼν ὑπῆρξε λαμπρός· ὀκτὼ ταῦροι καὶ δεκατέσσαρες ἵπποι εἶχον φρονεθῇ, εἰς δὲ *toros* ἔλαφρός πληρωθῇ. Ἐκάστη ταυρομαχία ἀποφέρει εἴκοσιν ἢ εἴκοσι πέντε χιλιάδας φράγκων, ἐξ ὧν συντηρεῖται τὸ μέγα νοσοκομεῖον, τὸ προσωρισμένον διὰ τὴν νοσηλείαν τῶν τραυματιζομένων ταυρομάχων. Εἰς ἱερεῖς καὶ εἰς ἰατροὺς ἴστανται ἐτοιμοὶ ἐντὸς θαλάμου παρὰ τὴν παλαιστῆραν, διὰ νὰ προσφέρωσιν ὁ μὲν τὰς πνευματικὰς ὁ δὲ τὰς σωματικὰς βοηθείας εἰς τοὺς παθόντας. Ἄλλοτε ἐτελεῖτο κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ταυρομαχίας λειτουργία ὑπὲρ αὐτῶν, νομίζω

δὲ ὅτι καὶ ἀκόμη ἐξακολουθεῖ τὸ ἔθιμον τοῦτο. Βλέπετε ὅτι τίποτε δὲν παραμελεῖται καὶ ὅτι οἱ ἐργολάβοι τοῦ θεάματος εἶνε ἄνθρωποι προβλεπτικοί. Ἄφου φονεῦθῃ καὶ ὁ τελευταῖος ταῦρος, πάντες οἱ θεαταὶ πηδῶσιν εἰς τὴν παλαίτραν, διὰ νὰ ἰδῶσιν ἐγγύτερον, ἀπέρχονται δὲ συνομιλοῦντες καὶ σχολιάζοντες τὰ διάφορα ἐπεισόδια τοῦ ἀγῶνος.

Th. Gautier

Ὁ νικητής

Ἄ Ν Ω Κ Α Τ Ω

ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΑΧΕΙΡ

Ὁ Γάλλος στρατηγὸς Σούντ ἔχει ἀποκεκομμένους τοὺς καρπούς ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν. Περὶ τοῦ παθήματος τούτου τοῦ ἀνδρείου στρατηγοῦ διηγεῖται τὰ ἑξῆς Γάλλος τις δημοσιογράφος:

Ἦθελον νὰ ζητήσω πληροφορίας τινὰς παρὰ τοῦ στρατηγοῦ διὰ ἔγραψα αὐτῷ ζητῶν συνέντευξιν. Τὴν ἐπιούσαν ἤλθεν εἰς τὴν κατοικίαν μου.

Προῦχώρησα πρὸς αὐτὸν μὲ τὴν χεῖρα προτεταμένην, ἀλλ' ὁ στρατηγὸς δὲν μοι ἔτεινε τὴν ἰδικήν του. Ἐκπλαγεὶς ἐνόμισα ὅτι δὲν διέκρινε τὸ κίνημά μου. Τὸν παρεκάλεσα νὰ καθήσῃ ἐκάθησε δ' ἐπὶ τινος ἀνακλίντρου κρατῶν τὸν πῖλόν του. Εἰς ἀμφοτέραις τὰς χεῖρας ἔφερε μαῦρα χεῖρόκτια.

Μετ' εὐγενοῦς προθυμίας μοὶ ἔδωκεν ὅλας τὰς πληροφορίας τὰς ὁποίας ἐζήτησα, καὶ ἐπὶ τέλους ἡ συνδιάλεξις ἡμῶν ἤλθεν εἰς τὸν πόλεμον τοῦ 1870.

— Ἦσθε εἰς τὸν πόλεμον ἐκεῖνον; τὸν ἠρώτησα.

— Μάλιστα τότε ἐπληρώθη.

— Εἰς ποῖαν μάχην;

— Εἰς τὸ Σεδάν· ἕνα ὀδοῦζιον μοῦ ἔπρηε τὰ δύο ἀκροβράχια. Τὸ ἕνα μόνον χεῖρι ἔμεινε κρεμασμένον μὲ μίαν λωρίδα δέρματος. Ἐπεσα ἀμέσως ἀπὸ τὸ ἄλογον, ἐσκέφθηκα δὲ ὅτι δὲν μου ἔμεινε πολλῶν ὥρων ζωὴ.

Οἱ ἰδικοί μας ὑπεχώρουν· διηλθον πλησίον μου

δύο στρατιῶται καὶ μὲ εἶδον. Διειτρήουν πλήρεις τὰς αἰσθήσεις μου καὶ τοὺς ἐκάλεσα.

— Παιδιά μου, τοῖς εἶπον, ἔλατε νὰ πάρετε τ' ὀρολόγι καὶ τὸ χρηματοφυλάκιόν μου. Καλλίτερα νὰ τὰ πάρουν Γάλλοι παρὰ Πρώσσοι.

Ἰπήκουσαν καὶ καταληφθέντες ὑπὸ οἴκτου μὲ ἠρώτησαν τί ἐπεθύμουν νὰ κάμωσι δι' ἐμέ.

— Καθίσατέ με ἐκεῖ κοντὰ ἔς τὸν φράκτον ἀπέναντι τοῦ ἔχθρου καὶ ἀφήσατέ με.

— Ἀλλὰ, συνταγματάρχα μου, τὸ πρωσσικὸν ἱππικὸν ἔρχεται καὶ θὰ σᾶς κλωτσοπατήσῃ.

— Τί μὲ μέλει ἂν πεθάνω δέκα λεπτά ταχύτερα ἢ ἀργότερα. Πηγαίνετε καὶ εὐχαριστῶ.

Ἄφ' οὗ μὲ μετέφεραν εἰς τὴν βᾶσιν τοῦ φράκτου ἀνεχώρησαν· ἐγὼ δὲ ἤρχισα νὰ ἐξασθενῶ διότι τὸ αἷμα ἔτρεχεν ἐκ τῶν κεκομμένων ἀρτηριῶν ἀφθόνως.

Ἐν τούτοις ἐκ στιγμιαίας συστολῆς τῶν νεύρων ἡ συνουλώσεως τῆς σαρκὸς ἡ μὴ ἀρτηρία ἔκλεισε καὶ δὲν ἐλιποθύμησα. Αἰφνης ἀκούω βήματα ὀπισθὲν μου. Ἦσαν οἱ δύο στρατιῶται, ἐπανερχόμενοι.

— Δὲν ἔμποροῦμεν, συνταγματάρχα μου, νὰ σᾶς ἀφήσωμεν εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν· ἔδω κοντὰ εἶνε ἕνα νοσοκομεῖον καὶ θὰ σᾶς μεταφέρωμεν ἐκεῖ.

Καὶ παρὰ τὰς ἀντιστάσεις μου μὲ ἐσήκωσεν ὁ εἰς ἑξ' αὐτῶν ἐπὶ τῶν ὤμων του καὶ μὲ μετέφεραν εἰς ἕνα παράπηγμα, ὅπου μὲ ἀφήσαν μόνον.

— Πηγαίνομεν νὰ σᾶς στείλωμεν τὸν χειρουργόν.

Ὁ χειρουργὸς ἦλθε, μοὶ περιέδεσε τὰ τραύματα ὅπως ὅπως καὶ ἀπῆλθε. Μ' ἐλησμόνησαν δ' ἐκεῖ ἐπὶ τριάκοντα ἑξ ὥρας, καὶ ὁμως δὲν ἔπαθα τίποτε. Μὲ ἐβασάνιζε μόνον φοβερὰ δόξα καὶ αἱ μυῖαι, τὰς ὁποίας δὲν ἠδυνάμην ν' ἀποδιώξω μὲ τὰ κομμένα μου χέρια.

Ἐπὶ τέλους ἦλθον καὶ μὲ μετέφεραν εἰς ἄλλο φορητὸν νοσοκομεῖον, εἰς τὰ περίχωρα τοῦ Σεδάν μὲ ἑξ ἄλλους τραυματίας, οἱ ὅποιοι ἀπέθανον μετ' οὗ πολὺ. Ἐκεῖθεν μὲ μετέφεραν εἰς τὸ Βέλγιον, ὅπου, μετὰ τεσσάρων μηνῶν νοσηλείαν, τὰ τραύματά μου ἐπουλώθησαν. Ὅταν ἐπανῆλθον εἰς Γαλλίαν ἔβαλα τεχνικὰ χέρια· ἀλλὰ δὲν μου εἶνε εὐκολὸν νὰ χαίρησθαι. Προξενεῖ πολὺ δυσάρεστον αἰσθησιν εἰς τὴν ἀφῆν τὸ χεῖρι μου. Διὰ τοῦτο δὲν ἔπιασα πρὸ ὀλίγου τὸ χεῖρι σας.

— Ἐλάσα τὴν χεῖρα τοῦ στρατηγοῦ, προστίθησιν ὁ γράφων τάνωτέρω, καὶ μὲ κατέλαβε τῶντι φρικίας, ὅταν ἠσθάνθην αὐτὴν ἄκαμπτον καὶ ψυχρὰν.

ΑΓΩΝ ΠΕΡΙ ΥΠΑΡΞΕΩΣ

Ζῶα καὶ φυτὰ, τὰ πάντα ἐν τῷ κόσμῳ ἀγωνίζονται περὶ ὑπάρξεως. Ὁ ἀγὼν εἶνε σφοδρὸς, μένει δὲ νικητὴς ἐκάστοτε ὁ ἰσχυρότερος τῶν ἀγωνιζομένων. Εἰς τὰ ἔντομα πολλάκις μεταβολὴ σχήματος ἢ χρώματος, καὶ ἄλλα ἐπαναλαμβάνόμενα ἐπιτυχῆ τεχνάσματα πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ ἐχθροῦ, ἔχουσι θαυμάσια ἀποτελέσματα. Τὰ πτηνὰ μεταβάλλουσι τὸ χρῶμα τῶν πτερῶν των, τῶν ὠῶν των, τὸ σχῆμα τῆς φωνῆς των καὶ αὐτὴν τὴν πρὸς κατασκευὴν τῆς ὕλην, πάντοτε πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν. Εἶναι δὲ γνωστὸν ὅτι πλείστα ἄνθη ἠλλάξαν χρῶμα καὶ σχῆμα, ὅπως εὐκολύνωσι τὴν ἐπίσκεψιν ἐντόμων τινῶν ἄφ' ἑτέρου δὲ ἔντομα μετέβαλον τὰ ὄργανά των, ὅπως δυναθῶσι νὰ ἐπισκέπτωνται εὐκολώτερο,

ἄνθη τινά. Φυσιοδίφης τις εὗρεν ἐν Σουμάτρα μεγάλην πεταλούδαν, τῆς ὁποίας τὸ ἄνω μέρος ἔχει λαμπρὸν ἐρυθρὸν χρῶμα, ἐνῶ πλατεῖα κίτρινη γραμμὴ διατείνεται ἐκάστην πτέρυγα. Ἡ πεταλούδα αὕτη εὐρίσκεται εἰς τὰ ξηρὰ δάση εἰς τοὺς πυκνοὺς θαμῶνας. Ὅταν πετᾷ, εὐκόλως τὴν βλέπει τις, ἐνῶ τὴν χάνει ὅταν κἀθηται. Ὁ ἐν λόγῳ φυσιοδίφης δὲν ἠδύνατο νὰ συλλάβῃ οὔτε μίαν ἐξ αὐτῶν, ἐν μέσῳ τῶν ξηρῶν φύλλων καὶ τῶν θάμνων, διότι, μολοντί μετὰ μεγάλης προσοχῆς ἐπλησίαζε πρὸς τὸ μέρος, ὅπου ἡ πεταλούδα ἐκάθητο, δὲν τὴν ἔδλεπεν εἰμὴ ὅταν ἔβασα ἐπέτα πάλιν ἐνώπιόν του. Ἀπαξ μόνον κατώρθωσε νὰ ἴδῃ ἀκριδῶς τὴν θέσιν ὅπου ἐκάθησε. Διὰ μιᾶς ἐγᾶθῃ ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν του καὶ μόνον μετὰ πολλὴν ὥραν κατώρθωσε νὰ τὴν ἴδῃ. Ὅταν κἀθηται τὸ ἔντομον ὁμοιάζει ὅλως διόλου μὲ ξηρὸν φύλλον.

Εἰς τὰ πτηνὰ παρατηροῦνται περισσότεραι τοιαῦται ιδιότητες. Εἶναι ἀδύνατον ν' ἀνακαλύψῃ τις ἐν μέσῳ τοῦ φαιού χρώματος τῶν ἐλῶν τὰ μπεκατσί-

νια. Τὸ αὐτὸ δὲ δύναται νὰ εἴπῃ τις καὶ περὶ τῆς μπεκατσίας ἐξαφανιζομένης ἐντὸς τῶν δασῶν τῶν ἑστρωμένων μὲ ξηρὰ φύλλα. Τὸ χρῶμα τῶν ὠῶν τῆς ἀγρίας νήσσης συμφωνεῖ μὲ τὸ ὠχρὸν χρῶμα τῶν καλάμων, τὸ δὲ τῶν ὠῶν τοῦ τσαλαπετεινοῦ εἶνε ὁμοιον μὲ τὸ χρῶμα τῶν ἀγρῶν. Τοιαῦται παρατηρήσεις δύναται νὰ γίνωσιν ἐπὶ πολλῶν εἰδῶν πτηνῶν, πρὸ πάντων ἐκεῖνων, ἅτινα μένουσι πολὺ κατὰ γῆς ὅπως εὗρωσι τροφήν καὶ ὡς ἐκ τούτου ἔχουσι ἀνάγκην προστασίας. Οἱ ποτάμιοι ἰχθύς λαμβάνουσι τὸ χρῶμα τῆς κοίτης τοῦ ποταμοῦ ἐν ᾧ ζῶσιν. Ὁ αὐτὸς κανὼν ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ τῶν χερσαίων ζῶων. Εἶνε γνωστὸν ὅτι οἱ λαγωοὶ τῶν ὀρέων εἶνε μᾶλλον φαιοὶ τὸ θέρος καὶ μᾶλλον λευκοὶ τὸν χειμῶνα. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει εἰς τὴν λευκοκίτιδα, τὴν λευκὴν ἀλώπεκα καὶ πληθὸς ἄλλων ζῶων. Ὅλα συμφωνοῦσι κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον μὲ τὸ χρῶμα τοῦ ἐδάφους, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ζῶσιν. Ἐκεῖνο δὲ τὸ ὁποῖον συμφωνεῖ περισσότερον ἐπιτυχᾶναι καλλίτερον εἰς τὸν παγκόσμιον αὐτὸν περὶ ὑπάρξεως ἀγῶνα.

Υ Μ Ν Ο Σ

Ὁ σὺ, γλυκεῖα κι' ἀνέλπιστη χαρὰ τοῦ κόσμου τούτου, διαμάντι ἀστερόφωτο τοῦ παραδείσειου πλούτου, λουλουδί, ἀστέρι, ἄγγελε, ἐμπρός σου γονατίζω καὶ νοῦ καὶ νεῖότη καὶ καρδιά ὅλα ἔς ἐσὲ χαρίζω.

Ἡ φύσις ὅλη ζωντανὴ ἔς τὰ κάλλη σου ἀνασαινεῖ, ἔς τὸ λιγερό σου βᾶδισμα χαιρετ' ἡ γῆ ἡ θλιμμένη, ἔς τὸ γέλιο σου ὁ θάνατος μὲ τὴ ζωὴ μονοιάζει καὶ ἔς τὰ θολὰ σου δάκρυα ὁ κόσμος σκοτεινιάζει.

Ἐμπρός σου ὁ χρόνος σταματᾷ καὶ νικημένος γέρνει, κι' ὁ φθόνος ποῦ ἔς τὸ δρόμο μας βάτους κι' ἀγκάθια σπαιρνεῖ, σκύδει ἔμπροστά σου ἀδύνατος, χλωμὸς σὰν ἀγιοκέρι— Τοῦ ὄρνειου τὰ πετάγματα δὲν τὰ ψηφᾷ τὸ ἀστέρι.

Εἶνε γλυκὰ τὰ λόγια σου καὶ μέλι τὰ φιλιὰ σου, κρινόσπαρτος παράδεισος ἡ τορνευτὴ ἀγκαλιά σου, τὰ μάτια σου, τὰ χέρια σου, τὰ πόδια σου, τὸ σῶμα ἀνθρώπου νοῦς δὲν τὰ χωρεῖ, δὲν τὰ φαντάσθην ἀκόμα—

Ἡ Τέχνη ἡ μυριοφάνταστη κ' ἡ σκεπτικὴ Ἐπιστήμη, κ' ἡ Δόξα ἡ δαφνοστέφανη κ' ἡ διαλαλήτρα Φήμη ἀκούρασταίς κι' ἀκοίμυταις τὸ νοῦ μου ἀναδεύουν, δουλεύουν τὴν ἀγάπην μου, τοὺς πόθους σου δουλεύουν.

Γιὰ σένα ἐπλάσθην ὁ,τι ζῆ κι' ἀνθοβολᾷ καὶ λάμπει, γιὰ σὲ γενῆκαν τὰ βουνὰ κ' ἡ θάλασσαις κ' οἱ κάμποι, γιὰ σένα μοῦβαλε ὁ Θεὸς τέτοια καρδιά ἔς τὰ στῆθιν ν' ἀγαπήθῃς ὅσο καμιά ἔς τὴ γῆ δὲν ἀγαπήθῃ.

Μὲ τὴ ζωὴ σου ἀνέζησα νεκρὸς ἐγὼ ἀπὸ χρόνια,
κ' ἢ ταξειδιάρια μου ψυχὴ ἀποσταμένη αἰώνια,
καράβι κυματόδαρτο 'ς τὸ πέλαγος τοῦ κόσμου,
βροῖκε λιμάνι κι' ἀράξε 'ς τὴν ἀγκαλιά σου, φῶς μου.

Σ' ἀγάπησα κ' ἐπίστεψα 'ς τὴ σμαραγδένια ἐλπίδα,
κ' εἶδα ν' ἀνοίγη ὁ οὐρανὸς ἀπ' ἄκρη ὡς ἄκρη, κ' εἶδα
'ς τὴν ἀγκαλιά τοῦ Ἰεχωβά, 'ς τοὺς κόλπους τοῦ Μεσσία
νὰ λάμπ' ἢ ἡλιοστάλακτι τοῦ κόσμου ἀθανασία.

Κ' εἶδα τ' ἀστέρια νὰ κυλοῦν μὲς 'ς τὰ οὐράνια πλάτη
κ' εἶδα τὸ χέρι τοῦ Θεοῦ καινούργια γῆ νὰ πλάττη,
μεγάλη γῆ κι' ἀπέραντη καθὼς τὰ ὄνειράτά μας,
γιὰ νὰ χωρέση, ἀγάπη μου, τὸν ἀπειρο ἔρωτά μας.

Μὴ μ' ἐρωτᾷς πῶς σ' ἀγαπῶ· δὲν φθάνει ὁ νοῦς γιὰ ναῦρη
τὴ λέξι τὴν ἀτέλειωτη, κ' οἱ λογισμοὶ μου οἱ μαῦροι
θαμβόνονται, τυφλόνονται 'ς τὴ λάμψη ὅπου χύνει
ἢ φλόγα ἢ οὐρανόδατη 'ς τοῦ στίθους τὸ καμίνι.

Δὲν ξέρω ἂν κλαίω ἢ ἂν γελῶ· τὰ δάκρυα καὶ τὰ γέλια
εἶν' ἐνὸς πόθου σαρκικοῦ ἀπατηλὰ κουρέλια,
γιὰ νὰ στολίζουν τ' ἄχαρα τοῦ κόσμου παραμύθια...
Ὁ ἔρωτάς μου εἶνε γυμνὸς σὰν τὴ γυμνὴν ἀλήθεια.

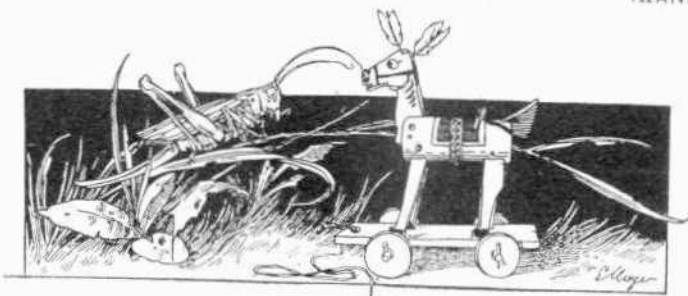
Ὀμορφὴ μὲς 'ς τῆς ὀμορφαις, διψᾷ ἢ καρδιά μου ἀκόμα
καὶ λαχταρᾷ καὶ καίγεται σὰν τὸ σκασμένο χῶμα,
ποῦ ὁ ἥλιος τοῦ καλοκαιριοῦ ὀλημερίς τὸ ἔψνει
ὀμορφὴ μὲς 'ς τῆς ὀμορφαις, ἢ φλόγα μου δὲν σβύνει.

Κι' ἂν σβύση ὁ ἥλιος καὶ χαθοῦν οἱ κόσμοι 'ς τὸ σκοτάδι
καὶ βασιλεύση ἢ παγωνιά κ' ἢ σκοτεινιά τοῦ Ἄδην,
μόν' ἢ καρδιά μου θ' ἀναιδῆ τὸ χάος νὰ θερμάνη
καὶ νέους κόσμοις ζωντανούς ὀλόγυρα θὰ κἀνη.

Κ' οἱ κόσμοι θᾶνε θεῖκοι κι' ἀθάνατοι κι' ἀτίμητοι,
γιατ' ἢ καρδιά μου ἀπὸ ἔψνὰ ἀκένωτη κι' ἀκοίμητη
μὲ τῆς θερμῆς ἀγάπης μου τὸ φῶς θὰ τοὺς φωτίζη...

Τέτοια καρδιά σου χάρισα, τέτοια καρδιά σ' ἀξίζει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΕΜΗΣ.

ΧΡΟΝΙΚΑ

Φιλολογικά

Ὁ κ. Κωνσταντῖνος Jireczek ἐδημοσί-
ευσεν ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν: Das Fürstenthum Bulgar-
rien τὸ κάλλιστον καὶ πληρέστατον ἐκ τῶν μέχρι
τοῦδε ἐκδοθέντων συγγραμμάτων περὶ Βουλγαρίας. Πε-
ριέχει 600 σελίδας, πλείστας εἰκόνας καὶ ἓνα γεωγρα-
φικὸν πίνακα. Τὸ νέον τοῦτο βιβλίον εἶναι κατὰ πολὺ
ὑπέρογον τοῦ συγγράμματος τοῦ Kanitz (Donau
Bulgarien), ὅπερ μέχρι τοῦδε θεωρεῖτο κλασικόν.

— Ὁ Ἰταλὸς λόγιος Πέτρος Ὁρσης ἐ-
δημοσίευσεν τὴν ὑπ' αὐτοῦ γενομένην ἐν Βενετίᾳ δημο-
σίαν διαλέξιν περὶ τοῦ πολυθρηλήτου φόβου τοῦ κατα-
λαθόντος τοὺς ἀνθρώπους κατὰ τὸ ἔτος 1000 μ. Χ.,
ὅτε ἐπίστευετο, ὅτι ἐμελλε νὰ ἐπέλθῃ τὸ τέλος τοῦ κό-
σμου (Le paure del finimundo nell' anno 1000).
Ἀποδεικνύει δ' ὅτι ὁ φόβος αὗτος οὐδέποτε ὑπῆρξε. Πα-
ρατηρήθη ὅμως ὅτι τὸ θέμα τοῦτο ἔχουσι ἤδη πραγ-
ματεῦθῃ Γάλλοι λόγιοι καὶ ὅτι ἔχουσι ἤδη φθάσει εἰς
τὸ αὐτὸ συμπέρασμα.

— Ὁ κ. Αἰμύλιος Lacoine, ὑποδιευθυν-
τῆς τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀστεροσκοπείου, ἐδη-
μοσίευσεν (τύποις Baudry) νέαν ἐκδοσιν τῶν ὑπ' αὐτοῦ
συνταχθέντων πινάκων συγγραμμάτων τῶν χρονολογιῶν
τοῦ Ἀραβικοῦ, Κοπτικοῦ, Γρηγοριανοῦ, Ἰσραηλιτικοῦ,
Ἰουδιανοῦ, Δημοκρατικοῦ κτλ. ἡμερολογίου.

— Ὁ κ. Cauet ἀγγέλλει τὴν προσεχῆ δη-
μοσίευσιν μελέτης σκοπούσης νὰ ἀποδείξῃ ὅτι ἡ πολυ-
κροτος Ἀθηναίων Πολιτεία δὲν εἶναι ἔργον τοῦ Ἀρι-
στοτέλους. Ἡ μελέτη θὰ δημοσιευθῇ γερμανιστῇ ἐν
Στουτγάρδῃ (τύποις Goeschel).

— Ἀνεκαλύφθησαν ἐπ' ἐσχάτων ἐν τῷ
μοναστηρίῳ τῆς Sant' Antonio del Monte ἐν Ἰταλίᾳ
πολυάριθμα βιβλία ἔντυπα καὶ οὐκ ὀλίγα χειρόγραφα
παλαιὰ, τὰ ὅποια εἶχον κρυφθῆ ἐν τῷ μοναστηρίῳ ἐ-
κείνῳ. Ὁ ὑπουργὸς τῆς Δημοσίας ἐκπαιδεύσεως ἐ-
πέμφε παραρτήμα τὸν καθηγητὴν κ. Monaci ἵνα ἐξε-
τάσῃ τὰ πράγματα. Εὗρε δὲ ὁ καθηγητὴς πεντακόσια
μὲν βιβλία, ἐξήκοντα δὲ καὶ ἑννέα χειρόγραφα, ἐξ ὧν
τὰ πενήτηκοντα καὶ πέντε εἶναι σπουδαϊότατα. Τὰ πλεί-
στα εἶναι γεγραμμένα ἐπὶ περγαμνῆς, εἶναι δὲ τοῦ ε'
μέχρι τοῦ ιε' αἰῶνος. Τὰ χειρόγραφα ταῦτα εἶναι κατὰ
τὸ πλείστον θεολογικῆς καὶ λειτουργικῆς ἢ νομικῆς ὕ-
λης, τοῦτε θύραθεν δικαίου καὶ τοῦ κανονικοῦ. Ὄλίγα
εἶναι φιλοσοφικὰ καὶ καθ' ὅλου γραμματικὰ. Πλείστα
εἶναι ἀξιολογὰ ὑπὸ παλαιογραφικῆν ἐποψίν, τινὰ δὲ κο-
σμοῦνται καὶ ὑπὸ ἀξιολογῶν μινιογραφῶν. Περὶ πάν-
των τούτων θὰ ὑποβάλῃ ἐκτενῆ ἐκθεσιν ὁ ἀποσταλεὶς
καθηγητὴς.

— Ἐξεδόθη οὐ πρό πολλοῦ τὸ πρῶτον
τεύχος τοῦ τετάρτου τόμου τῆς Revue des Etudes
Crecques. Μεταξὺ τῆς ἄλλης ποιτικῆς καὶ ἀξιολογῆ
ἄλλης ἦτις, ὅπως πάντοτε, κοσμεῖ τὸ περισπούδαστον
τοῦτο περιοδικὸν σύγγραμμ. σημεῖοῦμεν ἔδω ὡς περι-
εργον καὶ ἓν ποίημα περιλαμβανόμενον ἐν τῷ περὶ οὗ
ὁ λόγος τεύχει καὶ ἐπιγραφόμενον: Ἡρωϊκοὶ στίχοι εἰς
Γάλλους. Τὸ ποίημα ποιηματοῦται περὶ τοῦ τραγικοῦ
θανάτου τοῦ βασιλέως τῆς Γαλλίας Λουδοβίκου ΙΣ'
κατὰ τὴν μεγάλην ἐπανάστασιν. Εἶχε δὲ τὸ πρῶτον
δημοσιευθῆ ἐν τῇ ἐν Βιέννῃ ἑλληνιστῇ ἐκδομένῃ τῇ
1792—1793 Ἐφημερίδῃ, ἢ μοναχικῶν, ἀλλ' ἄτελες
δυστυχῶς σῶμα ὑπάρχει τεθησαυρισμένον ἐν τῇ ἐν Ἀ-
θήναις Βιβλιοθήκῃ τῆς Βουλῆς. Τὸ ποίημα ἐδημοσι-
εῦθη τῇ 28 Ἰανουαρίου 1793, ὁ δὲ βασιλεὺς εἶχε κα-
ρατομηθῆ μόλις πρό ἐπτά ἡμερῶν, τῇ 21 Ἰανουαρίου.

— Ἐρχομεν πρό ὀφθαλμῶν τὸ πρῶτον τεύ-
χος τοῦ ΙΕ' τόμου τοῦ Bulletin de Correspondance

Hellénique. Περιέχεται ἐν αὐτῷ μακρὰ καὶ λεπτομε-
ρεστάτη πραγματεία τοῦ κ. H. Lechat περὶ τῶν ἐξ
ὀπτιῆς γῆς εἰδωλίων, ἅτινα ἀνεκαλύφθησαν ἐν Κερκύρῃ
κατὰ τὰς ἐκεῖ ὑπὸ τοῦ κ. Κ. Καραπάνου ἐνεργηθείσας
ἀνασκαφάς. Τὴν πραγματείαν κοσμοῦσι καὶ ἄριστα ἐξει-
γασμένοι φωτοτυπικαὶ εἰκόνας. Ἀκολουθεῖ ἔπειτα δευ-
τέρα διατριβὴ τοῦ κ. Homolle περὶ τῶν λογαριασμῶν
καὶ τῶν ἀπογραφῶν τῶν ναῶν τῆς Δήλου κατὰ τὸ ἔτος
279. Πολλοῦ λόγου ἄξιαι εἶναι καὶ αἱ ἐπιγραφαὶ τοῦ
ναοῦ τοῦ Παναμαροῦ Διὸς, ἐκδιδόμεναι ὑπὸ τῶν κ. κ.
G. Deschamps καὶ G. Cousin. Τὸ Bulletin
ὑπῆρξεν ἀνεκάλυψεν ἐν τῶν κυριωτάτων ὀργάνων τῆς ἀρ-
χαιολογικῆς κινήσεως κατὰ τοὺς καθ' ἡμᾶς χρόνους.
ἐκπροσωπεῖ δὲ ἰδίᾳ τὴν ἐπιστημονικὴν ἐνεργείαν τῆς
ἐν Ἀθήναις Γαλλικῆς Σχολῆς, ἢς ἀπὸ τινος τῆν διευ-
θυνσιν ἀνέλαβεν ἀνὴρ σοφὸς καὶ συμπαθέστατος, ὁ κ.
Homolle, ἄξιος διάδοχος διαπρατῶν προκατόχων.

— Ἐκδότης τις ἐν Πετρούπολει συνεν-
νόηθη μετ' ἐκδοτῶν τῶν ἄλλων χωρῶν, ἵνα ἀπὸ κοινοῦ
ἐπιχειρήσωσι τὴν ἐκδοσιν μηνιαίου περιοδικοῦ ὑπὸ τὸν
τίτλον: Λατοβιβλίον, τὸ ὅποιον θὰ περιέχῃ κατάλογον
ὅλων τῶν δημοσιευομένων ἐντὸς τοῦ μηνὸς ἐν Εὐρώ-
πῃ καὶ Ἀμερικῇ βιβλίων μετ' ἀναλύσεως τῶν περιχο-
μένων ἐκάστου, γεγραμμένης εἰς τὴν γλῶσσαν ἐν ἣ
τὸ βιβλίον εἶνε γεγραμμένον.

— Ὁ ἐκδότης τῆς ἀστὶως ἀνεκαλυφθεί-
σης Πολιτείας τοῦ Ἀριστοτέλους κ. Κένων θὰ ἐκδώσῃ
μετ' οὐ πολλῷ συλλογὴν ἀνεκδότων ποιητικῶν καὶ πο-
λιτικῶν ἔργων ἀναγομένων εἰς τοὺς κλασικοὺς χρόνους
τῆς Ἑλλάδος, πρὸς τοῦτοις δὲ ἐπὶ ποιήματα τοῦ
ἱαμβοποιῦ Ἡρόδου, δημογραφίαν τινὰ, ἢς ἐλλείπει ὁ
πρόλογος καὶ ἦτις ἀποδίδεται εἰς τὸν Ἀθηναῖον ῥήτορα
Ἰππερίδην καὶ τινὰς ἐκφωδίας τῆς Ἰλιάδος κατὰ τὸ
καίμενον τῶν Ἀλεξανδρινῶν γραμματικῶν.

— Ἡ κόμητος Τολστόφ, ἡ σύζυγος τοῦ
περιφήμου Ρώσου μυθιστοριογράφου, μετέβη εἰς Πε-
τρούπολιν, ἵνα προσπαθῆσῃ νὰ μαλακῇ τὴν αὐστηρότητα
τοῦ Τσάρου διὰ τὰ νέα συγγράμματα τοῦ σύζυγος τῆς.
Λέγουσι δὲ ὅτι κατώρθωσε τὸν σκοπὸν τῆς. Ὁ Τσάρος
ἔδειξε πολλὴν εὐμένειαν πρὸς αὐτὴν καὶ θαυμασμὸν
διὰ τὸν σύζυγον αὐτῆς· ὑπεσχέθη δ' εἰς αὐτὴν ὅτι τοῦ
λοιποῦ θὰ ἐξετάσῃ μόνος του τὰ ἔργα, τὰ ὅποια ἔχ-
θηλῃ νὰ δημοσιεύῃ ὁ κόμης Τολστόφ.

Ἐπιστημονικά

Πολλοὺς τρόπους μεταχειρίζονται οἱ
χειρουργοὶ πρὸς ἀποτροπὴν τῶν ἐκ τῆς χλωροφορ-
μῆσεως δυστυχημάτων διὰ τῆς ἐπαναφορῆς τῆς ανα-
πνοῆς. Ἀλλ' αἱ μέθοδοι αὗται δὲν εἶνε πάντοτε ἀπο-
τελεσματικαί. Ἡ εὐθιμικὴ πίεσις καὶ ἀνώφισις τοῦ
στέρνου, ἢ κινήσις τῶν βραχιόνων καὶ ἢ διὰ τοῦ στό-
ματος ἐμφύσεσις δύνανται νὰ ἐπιτύχωσιν εἰς τὰς ἐλα-
φρὰς περιπτώσεις, ἀλλ' εἰς τὰς σοβαρὰς περιπτώσεις ἀ-
πικτεῖται ἐμφύσεσις δι' ἐργαλείου. Τοιοῦτον ἐργαλεῖον
ἐπινοήσαν ὁ Γάλλος ἱατρός Λαδῆρδ, τὸ ὅποιον συνο-
δεύεται ὑπὸ πνευμονογράφου, δεικνύοντος μετὰ τῆς
μεγαλειτέρας ἀκρίβειας τὰς κινήσεις τῶν πνευμόνων.
Τὰ ἐκ τοῦ χλωροφορμίου δυστυχήματα εἶνε ἀκακίαι,
ὥστε ἐκτός τοῦ ὅτι ἀπικτεῖται μεγίστη ἐτοιμότης καὶ
φυγκημία ἐκ μέρους τοῦ ἱατροῦ, ἀνάγκη καὶ τὸ ἐρ-
γαλεῖον, ὅπερ θὰ μεταχειρισθῇ πρὸς ἐπαναφορὴν τῆς
ἀναπνοῆς, νὰ εἶνε ὡς οἷον τὸ ἀπλοῦν καὶ εὐχερῆστον,
τοιοῦτον δὲ εἶνε τὸ ἐργαλεῖον τοῦ Λαδῆρδ.

Ἐκπαιδευτικά

Κατὰ τὴν τελευταίαν τριμηνίαν ὑπέ-
στησαν ἐξετάσεις διδακτορικῆς ἐνώπιον τῆς νομικῆς
σχολῆς 47 τελειόφοιτοι, ἐξ ὧν 30 ἐγένοντο διδάκτορες,
16 πρόλῳται καὶ εἰς ἀπερίεργη. Ἐκ τῶν διδακτορῶν

εις ἔλαθε τὸν βαθμὸν «ἀριστα», ἡ ἄλιαν καλῶς καὶ οἱ λοιποὶ τὸν βαθμὸν «καλῶς».

— Ἐν τῷ ὑποσχεσίῳ τῆς Παιδείας παρασκευάζεται ἀναδιοργάνωσις τῶν διαφόρων σχολῶν τοῦ ἔθν. Πανεπιστημίου. Μία δὲ τῶν μελετωμένων κινήσεων εἶνε ἡ σύστασις τμημάτων τῶν πολιτικῶν ἐπιστημῶν, ἐνῶ θὰ διδάσκεται ἐν εὐρύτητι ἡ δημοσιονομία, ἡ στατιστικὴ, τὸ διοικητικὸν δίκαιον, ἡ λογιστικὴ καὶ ἄλλα σχετικὰ μαθήματα, ἐπίσης δὲ καὶ ξένοι γλώσσαι. Θὰ εἶνε δηλαδὴ εἶδος σχολῆς δημοσίων ὑπαλλήλων.

Καλλιτεχνικά

Τὸ Μουσεῖον τῶν καλῶν τεχνῶν τῆς Βοστώνης ἐπικαλεῖται συνδρομὴν ἐν ἀγοράσῃ τῆν περιφημὸν συλλογὴν ἰαπωνικῶν κεράμων τοῦ Μόρς, ἡ ὁποία εἶνε ἡ σπουδαιότερα καὶ ὠραιότερα πασῶν τῶν τοιαύτων συλλογῶν. Ὁ Μόρς ζητεῖ διὰ τὴν συλλογὴν του 80,000 δολλαρίων, ἄλλως θὰ τὴν πωλήσῃ ἐν δημοπρασίᾳ ἐν Ἀμερικῇ ἢ ἐν Εὐρώπῃ.

Μουσικά

Ἡ ἑκατονταετηρίς τοῦ Μότσαρτ θὰ ἐορτασθῇ κατὰ τὸν προσεχῆ Ἰούλιον ἐν Σαλσβούργῳ τῆς Γερμανίας διὰ τετραήμερον ἑορτῶν. Κατ' αὐτὰς θὰ δοθῶσι τὰ περιφημότερα ἔργα τοῦ μεγάλου μελοποιῦ, θὰ λήθωσι δὲ μέρος εἰς τὰς δοθησομένας συναυλίας πολυάριθμοι καλλιτέχναι, ἐν οἷς ὁ διεθυντής καὶ δώδεκα τῶν πρώτων καλλιτεχνῶν τοῦ μελοδραματικοῦ

θεάτρου τῆς Βιέννης καὶ πολλοὶ φιλαρμονικοὶ σύλλογοι καὶ χοροὶ ἐξ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν. Ἐκτὸς τούτου θὰ γείνη καὶ ἔκθεσις ἀντικειμένων, σχετιζομένων μετὰ τὸν βίον τοῦ Μότσαρτ. Ἡ τετάρτη δὲ καὶ τελευταία ἡμέρα τῶν ἑορτῶν θαυματοῦθ' ὀλοκλήρως εἰς ἐκδρομὰς εἰς τὰ μέρη τὰ ὁποῖα ἤγάπα ὁ Μότσαρτ, ἐν ταῖς περιχώροις τῆς πόλεως.

Θεατρικά

— Τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν παρεστᾶθη ἐπιτυχῶς ἐν τῷ θεάτρῳ τῆς «Ὀμοναίας» τὸ νέον κωμειδούλιον τοῦ κ. Κόκκου «Ἡ λύρα τοῦ Μπάρμπαν Νικόλα».

ΕΙΧΟΝΕΣ

ΣΥΡΑΚΟΝ

Κεῖται ἐπὶ τῶν κορυφῶν τῆς Πίνδου ἐν Ἠπειρῳ καὶ οἱ κάτοικοι του ὁμιλοῦσι τὴν ἑλληνικὴν καὶ τὴν βλαχικὴν. ἀσχολοῦνται δὲ εἰς τὴν κτηνοτροφίαν καὶ τὸ ἐμπόριον, διαφημιζόμενοι καὶ ὡς μεγάλοι τελεγκιάδες (ἀρχαιομέναι) καθ' ὅλην τὴν Ἠπειρον καὶ Θεσσαλίαν. Ἀλλὰ καὶ πολλοὶ πλούσιοι ἔμποροι ἐγκρατεστημένοι ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐν τῇ Ἀλλοδαπῇ, ἐκ Συράκου κατὰγονται. Τὸ Συράκον εἶνε πατρίς τοῦ Κολέττη καὶ τοῦ ποιητοῦ Ζαλοκώστα. Ἀπέναντι δ' αὐτοῦ καίενται οἱ Καλαρῶται.

ΑΣΤΕΡΟΣΚΟΠΕΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

(12 — 18 Ἰουνίου)

Μετεωρολογικὰ Στοιχεῖα	Ἡ μέρα							Ἐξηγήσεις
	12	13	14	15	16	17	18	
Βαρομετρικὴ πίεσις	753,3	752,0	752,2	753,9	754,2	754,7	756,1	Ἡ βαρομετρικὴ πίεσις ἐκτιμᾶται εἰς χιλίστα τοῦ μέτρου.
Μέση θερμοκρασία	29,3	30,4	29,3	30,0	29,8	29,3	28,6	Ἡ μέση θερμοκρασία κατὰ τὴν ἑκατοντάδαθον κλίμακα ἐκτιμώμενη, παριστᾷ τὸν μέσον ὄρον τῶν διαφορῶν θερμοκρασιῶν τῆς ἡμέρας.
Μεγίστη θερμοκρασία	32,7	33,7	35,1	33,9	35,7	35,0	31,3	Ἡ σχετικὴ ὑγρασία ἐκτιμᾶται ἀπὸ τοῦ 0 μέχρι τοῦ 100· τὸ 0 παριστᾷ τὴν τελείαν ξηρασίαν, τὸ δὲ 100 τὴν μεγίστην ὑγρασίαν τῆς ἀτμοσφαιρας.
Ἐλαγίστη θερμοκρασία	22,9	23,4	24,0	23,4	24,2	22,8	22,9	Ἡ βροχὴ καὶ ἡ χιτών ἐκτιμῶνται εἰς χιλίστα τοῦ μέτρου, καθ' ὕψος ἄνω τῆς ἐπιφανείας τῆς Γῆς.
Σχετικὴ ὑγρασία	38	36	50	47	54	56	41	Τὰ νέφη ἐκτιμῶνται ἀπὸ 0 ἕως 10· τὸ 0 παριστᾷ τὸν ἐντελῶς ἀνέμελον οὐρανόν, τὸ δὲ 10 τὸν τελείως κεκαλυμμένον ὑπὸ νεφῶν.
Βροχὴ	—	—	—	—	—	—	—	Ἡ ἔντασις τῶν ἀνέμων ἐκτιμᾶται ἀπὸ 0 ἕως 9· τὸ 0 παριστᾷ τὴν νηνεμίαν, τὸ δὲ 9 τὴν θυέλλαν.
Χιτών	—	—	—	—	—	—	—	
Χάλαξα	—	—	—	—	—	—	—	
Νέφη	—	—	2	2	2	1	2	
Ἄνεμος καὶ ἔντασις αὐτοῦ	BA.5	BA.3	NΔ.2	N.2	NΔ.2	NΔ.2	BA.4	
Θάλασσα	τρικυμωδῆς	γαληνιαία	κυματώδης	κυματώδης	κυματώδης	τεταραχμένη	τρικυμωδῆς	

Παρατηρήσεις. — Καθ' ὅλον τὸ ἐφεξήμερον ταῦτο ἡ βαρομετρικὴ πίεσις διετηρήθη ἄνω τοῦ συνήθους ὕψους αὐτῆς, κατὰ δὲ τὴν 18 ὑπερέβη τὴν κανονικὴν τοῦ τρ. μηνὸς κατὰ 5 χιλίστα τοῦ μέτρου.

Ὁ ἐφετεινός Ἰούλιος δύναιται νὰ θεωρηθῇ ὡς εἰς τῶν θερμωτέρων ἀπὸ τριακονταετίας ἐν Ἀθήναις· ἡ μεγίστη θερμοκρασία τὴν ἡμέραν ἀνέρχεται μέχρι 36 περίπου βαθμῶν, ἡ δὲ μέση ὑπερβαίνει τὴν κανονικὴν τοιαύτην κατὰ 5 καὶ 6 βαθμοῦς.